GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

PRODUKCJA I HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNYMI W 2015 R.

PRODUCTION AND FOREIGN TRADE OF AGRICULTURAL PRODUCTS IN 2015

Statistical Information and Elaborations

Informacje i opracowania statystyczne

Warszawa 2016

Opracowanie publikacji GUS, Departament Rolnictwa

kierujący Artur Łączyński – Dyrektor

zespół: Monika Pawelec-Potapska,
Karolina Wasilewska,
Anna Wróblewska,
Elżbieta Ziółkowska

Druk i oprawa Zakład Wydawnictw Statystycznych

ISSN 1507-9449

Publikacja dostępna na http://www.stat.gov.pl/

PRZEDMOWA

Opracowanie “Produkcja i handel zagraniczny produktami rolnymi w 2015 r.” jest publikacją, w której syntetycznie ujęto informacje o produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi.

Publikacja składa się z 3 części: uwag metodologicznych, uwag ogólnych ilustrowanych wykresami i części tabelarycznej. W uwagach metodologicznych omówiono podstawowe definicje, pojęcia oraz grupowanie produktów i wyrobów. Ze względu na szeroki zakres prezentowanych danych ograniczono się do podstawowych pojęć. W uwagach analitycznych przedstawiono krótką analizę zmian zachodzących w poziomie produkcji, przetwórstwie i handlu zagranicznym w latach 2013–2015, z uwzględnieniem wybranych grup produktów rolnych. W części tabelarycznej zaprezentowano informacje w ujęciu wartościowym i ilościowym o produkcji rolniczej, produkcji wyrobów przemysłu spożywczego, podaży, spożyciu oraz imporcie i eksporcie produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego. Zaprezentowano również dane o imporcie i eksporcie tych produktów według grup krajów.

Publikacja została opracowana w Departamencie Rolnictwa, z wykorzystaniem materiałów uzyskanych z Departamentu Produkcji oraz Departamentu Handlu i Usług.

Dyrektor
Departamentu Rolnictwa
Artur Łączyński

Warszawa, listopad 2016 r.

PREFACE

The publication "Production and foreign trade of agricultural products in 2015" is a publication in which synthetic information on production, manufacturing and foreign trade of agricultural products was included.

This publication consists of three parts: methodological notes, general notes, a tabular part and annex with graphs. In the methodological notes the basic definitions, terms and groupings of products and goods were described. Due to the wide scope of the data presented the description was limited to the basic terms. In the analytical notes a short analysis of changes in production, manufacturing and foreign trade in the years 2013-2015 is presented, including selected groups of agricultural products. In the tabular part information was presented in terms of value and quantity, relating to agricultural output, food products, supply, consumption, imports and exports of products of plant and animal origin. The data on imports and exports were also presented according to groups of countries.

This publication has been elaborated in the Agriculture Division by use information from the Production Division and from Trade and Services Division.

Director of the Agriculture Division
Artur Łączyński

Warsaw, November 2016

SPIS TREŚCI
CONTENTS

	Tab.	Str.
Przedmowa *Preface*	x	3
Spis treści *Contents*	x	5
Uwagi metodologicze *Methodological notes*	x	8
Uwagi ogólne *General notes*	x	15

CZĘŚĆ TABELARYCZNA
TABLE PART

Produkcja rolnicza (ceny bieżące) *Agricultural output (current prices)*	1	33
Globalna i towarowa produkcja roślinna (ceny bieżące) *Gross and market crop output (current prices)*	2	33
Przeciętne ceny ważniejszych produktów roślinnych *Average prices of major crops*	3	34
Zbiory głównych ziemiopłodów *Major crops production*	4	35
Skup ważniejszych produktów roślinnych *Procurement of major crops*	5	35
Przychód i rozchód zbóż podstawowych i ziemniaków *Resource and use of basic cereals and potatoes*	6	35
Przychód i rozchód warzyw i owoców *Resource and use of vegetables and fruit*	7	36
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące) *Value of sold production of food industry products (current prices)*	8	36
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia roślinnego) *Production of major food industry products (plant - origin)*	9	37
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) *Supply of selected consumer goods (plant - origin)*	10	37
Import i eksport produktów pochodzenia roślinnego według sekcji i działów nomenklatury CN *Import and export of plant-based products by sections and chapters of CN nomenclature*	11	38
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN *Import and export of major plant - origin agricultural products by CN nomenclature*	12	39
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia roślinnego) na 1 mieszkańca *Consumption of selected consumer goods (plant - origin) per capita*	13	39

	Tab.	Str.
Globalna i towarowa produkcja zwierzęca (ceny bieżące) ..... *Gross and market animal output (current prices)*	14	40
Produkcja ważniejszych produktów (pochodzenia zwierzęcego) ..... *Production of major products (animal - origin)*	15	40
Przeciętne ceny ważniejszych produktów zwierzęcych ..... *Average prices of major animal products*	16	41
Skup ważniejszych produktów zwierzęcych ..... *Procurement of major animal products*	17	42
Produkcja, import, eksport i spożycie mięsa, tłuszczów i podrobów ..... *Production, import, export and consumption of meat, fats and pluck*	18	42
Przychód i rozchód mleka ..... *Resource and use of milk*	19	44
Wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego (ceny bieżące)..... *Value of sold production of food industry products (current prices)*	20	44
Produkcja ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego) ..... *Production of major food industry products (animal - origin)*	21	45
Podaż wybranych towarów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) ..... *Supply of major consumer goods (animal - origin)*	22	46
Import i eksport zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego według działów nomenklatury CN ..... *Import and export of livestock and animal products by chapters of CN nomenclature*	23	46
Import i eksport ważniejszych towarów rolno-spożywczych (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN ..... *Import and export of selected animal - origin agricultural products according to CN nomenclature*	24	47
Spożycie niektórych artykułów konsumpcyjnych (pochodzenia zwierzęcego) na 1 mieszkańca ..... *Consumption of selected consumer goods (animal - origin) per capita*	25	47
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) ..... *Retail sales of goods (current prices)*	26	48
Obroty handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi na tle obrotów handlu zagranicznego ogółem (ceny bieżące) ..... *Foreign trade turnover of agricultural and consumption products (current prices)*	27	48
Import i eksport tłuszczów, olejów i przetworów spożywczych według sekcji i działów nomenklatury CN ..... *Import and export of fats, oils and prepared foodstuff products by section and chapters of CN nomenclature*	28	49
Import i eksport żywności i zwierząt żywych według grup krajów (ceny bieżące) ..... *Import and export of food and live animals by groups of countries (current prices)*	29	50
Import i eksport napojów i tytoniu według grup krajów (ceny bieżące) ..... *Import and export of beverages and tobacco by groups of countries (current prices)*	30	51
Import i eksport zbóż ogółem według grup krajów (ceny bieżące) ..... *Import and export of total cereals by groups of countries (current prices)*	31	52

	Tab.	Str.
Import i eksport warzyw ogółem według grup krajów (ceny bieżące)	32	53
Import and export of total vegetables by groups of countries (current prices)		
Import i eksport owoców i orzechów jadalnych ogółem według grup krajów (ceny bieżące)	33	54
Import and export of fruit and edible nuts by groups of countries (current prices)		
Import i eksport jabłek według grup krajów (ceny bieżące)	34	55
Import and export of total apples by groups of countries (current prices)		
Import i eksport mięsa i podrobów jadalnych według grup krajów (ceny bieżące)	35	56
Import and export of meat and pluck by groups of countries (current prices)		
Import i eksport bydła żywego według grup krajów (ceny bieżące)	36	57
Import and export of live cattle by groups of countries (current prices)		
Import i eksport trzody chlewnej według grup krajów (ceny bieżące)	37	58
Import and export of pigs by groups of countries (current prices)		
Import i eksport produktów mleczarskich według grup krajów (ceny bieżące)	38	59
Import and export of dairy products by groups of countries (current prices)		
Import i eksport jaj ptasich według grup krajów (ceny bieżące)	39	60
Import and export of bird eggs by groups of countries (current prices)		

UWAGI METODOLOGICZNE

Zamieszczone w publikacji informacje dotyczące **działalności rolniczej** w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności do której są zaliczane, opracowano **metodą rodzaju działalności.**

Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nie przetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego) do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie, drób, kozy i króliki.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Od 2004 r. w produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) uwzględniono naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw m. in.: chmielu, tytoniu, zbóż, roślin oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na paszę.

Przy ustalaniu produkcji rolniczej przyjęto:

w cenach bieżących:

- dla skupu, spożycia naturalnego oraz przyrostu pogłowia zwierząt gospodarskich – ceny skupu płacone przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych (bez podatku od towarów i usług),
- dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach,
- dla zużycia produkcyjnego i zapasów produktów roślinnych – ceny skupu pomniejszone o 5%;

w cenach stałych:

- ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, np. dla 2015 r. – z lat 2014 i 2015.

Wielkość **produkcji** zarówno **roślinnej** jak i **zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych oraz szacunków.

Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Informacje o **skupie produktów rolnych** dotyczą ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów rolnych.

W publikacji prezentowane są dane o skupie:

- **zbóż podstawowych** dotyczą dostaw pszenicy, żyta, jęczmienia i owsa (łącznie z mieszankami zbożowymi) oraz pszenżyta do punktów skupu, a także do mieszalni pasz, gorzelni,
- **ziemniaków** – dotyczą dostaw do punktów skupu, jak również dostaw do zakładów przetwórstwa przemysłowego (gorzelni, płatkarni, suszarni) i spożywczego,
- **żywca rzeźnego** (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) – dotyczą tylko zwierząt rzeźnych (łącznie z żywcem skupowanym na eksport), bez skupu zwierząt hodowlanych,
- **trzody chlewnej** – nie obejmują prosiąt i warchlaków.

Dane o ilości i wartości **produkcji wyrobów przemysłu spożywczego** zamieszczone w publikacji **opracowane zostały metodą wyrobów**.

Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej. Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Wartość produkcji sprzedanej wykazana jest w cenach bazowych, tj. bez należnego podatku od towarów i usług (VAT) i podatku akcyzowego, a łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług.

Ceny bieżące są to ceny faktycznie uzyskiwane przez przedsiębiorstwa w transakcjach sprzedaży z bezpośrednimi odbiorcami za wykonanie dostaw wyrobów, robót lub usług i uwidocznione w fakturach.

Dane o ilości produkcji obejmują produkcję wyrobów gotowych przeznaczonych na sprzedaż, jak również do dalszego przerobu wewnątrz przedsiębiorstwa, wytwarzanych z surowca własnego lub powierzonego. Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Grupowania wyrobów dokonano według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU), opracowanej na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr. 207, poz. 1293).

Począwszy od 1 maja 2004 r., tj. od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, funkcjonują dwa systemy **statystyki obrotów handlu zagranicznego** oparte na źródłach informacji:

- deklaracji INTRASTAT w zakresie wymiany towarowej z państwami członkowskimi UE,

- deklaracji EXTRASTAT w zakresie obrotów realizowanych z krajami nie będącymi członkami UE,
- alternatywne źródła danych wykorzystywane od 1 stycznia 2006 r. do rejestracji obrotów tzw. „towarami specyficznymi", tj. energią elektryczną, gazem ziemnym, produktami morskimi, militarnymi.

Dane otrzymane z tych źródeł tworzą jednolity zbiór statystyki handlu zagranicznego, która opiera się na metodologii Departamentu Statystyki Organizacji Narodów Zjednoczonych.

Statystyka handlu zagranicznego nie obejmuje swym zakresem:

- towarów będących przedmiotem tranzytu,
- towarów umieszczonych czasowo w składach celnych i wolnych obszarach celnych (WOC),
- towarów dopuszczonych czasowo do obrotu, poza obrotem uszlachetniającym,
- środków płatniczych i papierów wartościowych,
- towarów przeznaczonych dla placówek dyplomatycznych,
- złota monetarnego,
- usług, z wyjątkiem usług związanych z uszlachetnianiem towarów.

Wartość importu została wykazana na warunkach **cif** port polski lub **franco** granica polska, tzn. łącznie z kosztami transportu i ubezpieczenia do granicy polskiej. **Wartość eksportu** została podana na bazie **fob**, tj. na warunkach franco granica lub fob port kraju dostawcy.

Dane dotyczące obrotów według grup krajów oraz poszczególnych krajów wykazano
- w imporcie – według kraju pochodzenia,
- w eksporcie – według kraju przeznaczenia.

Za **kraj pochodzenia** uważa się kraj, w którym towar został wytworzony, obrobiony lub przerobiony i w tym stanie nadszedł do polskiego obszaru celnego. Za **kraj przeznaczenia** przyjmuje się kraj konsumpcji, tj. kraj, w którym towar zostanie ostatecznie zużyty.

W publikacji zaprezentowano dane o obrotach handlu zagranicznego według następujących grup krajów:

- **Unia Europejska**, tj. Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Dania, Estonia, Finlandia, Francja wraz z Monako i departamentami zamorskimi (Reunion, Gwadelupą, Martyniką, Gujaną Francuską), Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Portugalia, Republika Czeska, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania, Włochy;
- **Euroazjatycka Unia Gospodarcza**, tj. Armenia, Białoruś, Kazachstan, Kirgistan i Rosja;
- **EFTA**, tj. Islandia, Liechtenstein, Norwegia wraz ze Svalbard i Jan Mayen, Szwajcaria;
- **Pozostałe**, tj. Ukraina, Mołdawia, Stany Zjednoczone, Kanada, Chiny;

Wartość importu i eksportu podano w złotych. Przeliczenia ze złotych na waluty obce dokonano według średniorocznego kursu walut, wyliczonego i ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski.

Dla potrzeb niniejszej publikacji, uwzględniając nomenklaturę CN, podzielono produkty w obrotach handlu zagranicznego na:

- towary rolno-spożywcze pochodzenia roślinnego,
- towary rolno-spożywcze pochodzenia zwierzęcego,
- tłuszcze, oleje i przetwory spożywcze, które są towarami zarówno pochodzenia roślinnego, jak i zwierzęcego.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne zawarte są w rocznikach branżowych – Roczniku Statystycznym Przemysłu, Roczniku Statystycznym Handlu Zagranicznego i Roczniku Statystycznym Rolnictwa.

Uwaga!

- ***Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą różnić się od podanych wielkości „ogółem”.***
- ***Przy przeliczeniach na 1 mieszkańca*** *w zakresie* ***spożycia niektórych artykułów konsumpcyjnych*** *(pochodzenia roślinnego i zwierzęcego) przyjęto następującą metodologię: produkcja powiększona o import, pomniejszona o eksport oraz o ubytki i straty produktów rolnych u producentów i w obrocie, z uwzględnieniem zmiany stanu zapasów u producentów i w jednostkach handlowych. Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 VI.*

METHODOLOGICAL NOTES

Information contained in this publication regards ***agricultural activity in the area of crop and animal production*** *conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev.1 in which they are included. The data were compiled by means of* ***the kind-of-activity method.***

Agricultural production is characterized by basic indicators, i.e.: gross output (final and market output).

Gross agricultural output *includes:*

- ***crop output****, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);*
- ***animal output****, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses, poultry, goat and rabbit.*

Final agricultural output *is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not account products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.*

Agricultural market output *is the sum of agricultural product sales at procurement centres and on marketplaces.*

Since 2004 value of agricultural output (gross agricultural output, final agricultural output, agricultural market output) was increased by subsidies to products. Subsidies included among others: hop, tobacco, cereals, oil plants, pulses and plants designated for feeds.

The following prices were assumed for calculating agricultural output:

in current prices:

- *for procurement of agricultural products, own consumption and increases in farm animal stocks – procurement prices paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers (excluding value added tax),*
- *for market sales – prices received by farmers at marketplaces,*
- *for production consumption and stocks of products of plant origin – purchase prices less 5%;*

in constant prices:

- *current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices for two consecutive years, i.e., the year preceding the surveyed year and the survey year, e.g. for 2015 – the prices from 2014 and 2015 are assumed.*

Data regarding ***crop*** *and* ***animal output*** *were compiled on the basis of reporting, sample surveys results and estimates.*

Data on production of ***animals for slaughter*** *concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.*

Information on ***procurement of agricultural products*** *concerns quantity and the value of agricultural products purchased by economic entities directly from agricultural producers.*

In this publication data about procurement are presented:

- ***basic cereals**, concern delivery of wheat, rye, barley and oats (including cereal mixed) as well as triticale to procurement centres, as well as to mixing feed companies and alcohol distillery,*
- ***potatoes**, concern delivery to procurement centres, also delivery to alcohol distillery, companies producing potato flakes and drying houses as well as supplies to food processing plants,*
- ***animals for slaughter** (cattle, pigs, sheep, horses and poultry) concern only animals for slaughter (including animals purchased for exports purposes), excluding animals for breeding,*
- ***pigs**, excluding piglets and young pigs.*

*In this publication data were included regarding quantity and **value of manufacture of food products, compiled using the grouping of products.***

***Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production. Sold production of industry includes:*

- *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms or full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- *The value of products in the form of settlements in kind;*
- *Products designated for increasing the value of own fixed assets.*

***The value of sold production** is reported at the base prices , i.e. excluding goods and services tax (VAT) and excise tax, including the value of donations in objects for the purpose of goods and services.*

***Current prices** are prices actually received by enterprises during sale transactions with direct receivers, for completion of delivery of products, works or services, and included in invoices.*

***Data on quantity of production** include production of finished goods for sale, as well as for further processing within the enterprise, produced from supplied or one's own raw material. They regard economic entities in which the number of employees exceeded nine persons.*

***The grouping of products** is presented on the basis of the Polish Classification of Products and Services (PKWiU) compiled on the basis of the following international classification and nomenclature, introduced by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293).*

*Since 1 May 2004 (since the day of Polish accession to EU), **Polish foreign trade statistics** is based on two systems:*

- *INTRASTAT declaration in scope of trade turnover with EU member countries,*
- *EXTRASTAT declarations in scope of Polish trade turnover with EU non-member countries,*
- *alternative data sources which register since 1 January 2006 the specific goods and movements: electricity and gas, sea products, military goods.*

Data received from these sources create unified set of foreign trade statistics which is based on UN Statistics Division methodology.

Following transactions are not included in foreign trade statistics:

- *commodities in transit,*
- *commodities placed temporarily in customs warehouses and in duty free zone,*
- *commodities admitted to temporary (excluding inward and outward processing),*
- *means of payment and securities,*

- *commodities for diplomatic institutions,*
- *monetary gold,*
- *trade with services, excluding services related to the refinement of goods.*

The value of imports *is shown in terms of* ***cif*** *Polish port or* ***franco*** *Polish border, including transport and insurance costs to the Polish border.* ***The value of exports*** *is shown on the* ***fob*** *basis, that is in terms of franco border or* ***fob*** *port of the country of delivery.*

Data regarding turnover according to groups of countries were presented:

- *in imports – according to the country of origin,*
- *in exports – according to the country of destination.*

Country of origin *is the country where the commodity was produced or processed and in this form entered the Polish customs zone.* ***Country of destination*** *is the country of consumption that is the country where the commodity will be finally used or processed.*

In this publication data on foreign trade turnover is presented according to the following groups of countries:

- *European Union**:** Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, Croatia, Denmark, Estonia, Finland, France including Monaco and the French overseas departments (French Guiana, Guadeloupe, Martinique and Reunion), Greece, Spain, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Netherlands, Germany, Portugal, Czech Republic, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary, Great Britain, Italy;*
- *Eurasian Economic Union**:** Armenia, Belarus, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Russian Federation;*
- *EFTA**:** Iceland, Liechtenstein, Norway including Svalbard Archipelago and Jan Mayen Island and Switzerland;*
- *Other: Ukraine, Moldova, United States, Canada, China.*

The value of imports and exports were given in PLN. Conversion of PLN into foreign currencies are made on the basis of the yearly average exchange rate published by the National Bank of Poland.

For the needs of this publication and taking into account the Combined Nomenclature (CN) the products in foreign trade turnover were divided into:

- *agricultural products of plant origin,*
- *agricultural products of animal origin,*
- *fats, oils and prepared foodstuffs, being both goods of plant origin as well as of animal origin.*

Detailed methodological explanations are included in the Statistical Yearbook of Industry, the Yearbook of Foreign Trade Statistics and the Statistical Yearbook of Agriculture.

Attention!

♦ *Due to the electronic method of data processing, in some cases component totals can differ from the amount given in the item „total".*

♦ *In calculations per capita as regards consumption of some foodstuffs (or plant and animal origin) the following methodology has been used: production increased by imports, decreased by exports as well as by wastes and losses of agricultural products of producers and in turnover and including changes in inventories at producers and in trade units. The total number of population as of 30 VI was used in calculations.*

UWAGI OGÓLNE

W 2015 r. handel zagraniczny artykułami rolno-spożywczymi na tle uwarunkowań produkcyjno-rynkowych w rolnictwie i wyników produkcji ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego kształtował się następująco:

- W skali roku spadek (w cenach bieżących) globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (odpowiednio o 6,4%, 5,4% i o 3,3%).
- Zmniejszenie wolumenu skupu większości produktów roślinnych przy wzroście podaży podstawowych produktów zwierzęcych.
- Wzrost udziału produkcji towarowej w produkcji globalnej do najwyższego jak dotychczas poziomu, tj. 75,2% (wobec 72,8% w 2014 r. i 74,4% w 2013 r.).
- Spadek cen skupu większości podstawowych produktów rolnych. W porównaniu z rokiem poprzednim wysoki wzrost cen tylko warzyw i owoców (z wyjątkiem czereśni, porzeczki i agrestu).
- W bilansach głównych produktów rolnych udział eksportu w rozchodach zwiększył się w skali roku dla zbóż podstawowych i warzyw, zmniejszył się dla ziemniaków, owoców oraz mleka. W obu przypadkach udział importu w przychodach był niższy niż eksportu w rozchodach.
- W skali roku zwiększył się wolumen produkcji większości ważniejszych wyrobów przemysłu spożywczego. Ponad 10% wzrost produkcji odnotowano w przypadku win gronowych, owoców i orzechów zamrożonych, tłuszczów zwierzęcych topionych jadalnych oraz konserw z ryb.
- W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost udziału wartości produkcji sprzedanej w wartości sprzedanej artykułów spożywczych ogółem (w cenach bieżących) dla następujących grup produktów: mięsa i wyrobów z mięsa oraz ryb, skorupiaków i mięczaków a także owoców i warzyw przetworzonych i zakonserwowanych.
- W skali roku wzrost cen transakcyjnych towarów eksportowanych o 0,6%, a towarów importowanych – spadek o 0,1%.
- Eksport towarów rolno-spożywczych wyniósł 99865,7 mln zł i był o 9,1% wyższy niż przed rokiem. Wzrost eksportu odnotowano dla wszystkich podstawowych grup towarów (przetwory spożywcze, zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego, produkty pochodzenia roślinnego, oleje i tłuszcze), przy czym największy, ponad 10% wzrost wystąpił w przypadku przetworów spożywczych oraz produktów pochodzenia roślinnego.
- Import towarów rolno-spożywczych wyniósł 67215,6 mln zł i zwiększył się w skali roku o 6,2%. Wzrost importu (ok. 10%) dotyczył przetworów spożywczych

i produktów pochodzenia roślinnego. Zmniejszył się natomiast import olejów i tłuszczów (o ok. 3%) i w mniejszym stopniu import zwierząt żywych i produktów pochodzenia zwierzęcego (o 0,4%).

- Obroty produktami rolno-spożywczymi zwiększyły się i wyniosły 32650,1 mln zł wobec 28194,9 mln zł w 2014 r.
- Odnotowano wzrost udziału towarów rolno-spożywczych w eksporcie ogółem (z 13,2% w 2014 r. do 13,3% w 2015 r.) i w imporcie ogółem (odpowiednio z 9,0% do 9,1%).
- Głównym partnerem w obrotach handlu zagranicznego towarami rolno-spożywczymi były państwa UE, których udział w imporcie i eksporcie ogółem tych towarów wynosił odpowiednio ponad 70% i 80%.
- W obrotach handlowych artykułami rolno-spożywczymi odnotowano:
    - spadek wartości eksportu tylko z grupą państw Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej (o ponad 50%), przy spadku udziału wartości towarów wywiezionych do tych państw w eksporcie ogółem do 3% wobec ok. 7% przed rokiem,
    - wzrost wartości przywiezionych na rynek polski towarów ze wszystkich grup państw, z wyjątkiem EFTA (niewielki spadek o 0,4%).

W 2015 r. w Polsce odnotowano dalszy wzrost produktu krajowego brutto, który zwiększył się realnie o 3,6% w skali roku wobec wzrostu o 3,3% w 2014 r. i o 1,3% w 2013 r. Stymulująco na wzrost gospodarczy kraju wpłynął przede wszystkim popyt krajowy. Czynnikiem wpływającym pozytywnie na PKB był również dynamiczny wzrost eksportu, przy jednoczesnym słabszym tempie wzrostu importu. W handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi, podobnie jak w latach poprzednich zarejestrowano wysokie dodatnie saldo obrotów.

W 2015 r. globalna produkcja rolnicza w cenach bieżących zmniejszyła się w stosunku do dwóch poprzednich lat, na co wpłynął spadek zarówno globalnej produkcji roślinnej (o 8,1%) jak i zwierzęcej (o 4,5%). W produkcji roślinnej we wszystkich grupach produktów, oprócz warzyw i owoców, wystąpił spadek wartości produkcji – największy w grupie buraków cukrowych i żyta (odpowiednio o ok. 26,0% i ok. 34,8%). Wartościowy spadek produkcji zbóż był również duży i wynosił ok. 17%. Obniżenie wartości produkcji zwierzęcej wynikało przede wszystkim z głębokiego spadku wartości przyrostu stada podstawowego i obrotowego (w 2014 r. przyrost stada wynosił ok. 231 mln zł, w 2015 r. minus ok. 90 mln zł) oraz produkcji żywca wieprzowego – o 2,7%, żywca cielęcego – o blisko 54% oraz mleka krowiego o 15,4%.

W omawianym roku ważniejsze kategorie produkcji rolniczej w cenach bieżących na tle 2014 r. i 2013 r. kształtowały się następująco:

- **globalna produkcja** rolnicza wyniosła 98,6 mld zł i była mniejsza o 6,4% niż w 2014 r. (105,3 mld zł) i o 8,2% niż w 2013 r. (107,5 mld zł);
- **końcowa produkcja** rolnicza wyniosła 81,2 mld zł i zmniejszyła się o 5,4% w stosunku do roku poprzedniego (85,9 mld zł) oraz o 8,0% w stosunku do roku 2013 (88,3 mld zł);
- **towarowa produkcja** rolnicza wyniosła 74,2 mld zł, tj. była mniejsza o 3,3% niż w 2014 r. (76,7 mld zł) i o 7,2% niż w 2013 r. (80,0 mld zł).

Wartość produkcji towarowej w cenach bieżących w wyniku ograniczenia podaży podstawowych produktów roślinnych przy jednoczesnym wzroście podaży podstawowych produktów zwierzęcych i notowanym spadku cen większości produktów rolnych była o 3,3% niższa niż przed rokiem. Spadek zbiorów warzyw i owoców wpłynął na kształtowanie się ich cen na rynku krajowym. Odnotowano przy tym wzrost cen wszystkich gatunków warzyw oraz wysoki wzrost cen śliwek (ok. 90%), malin (ok. 66%), jabłek (ok. 47%) oraz wiśni (ok. 43%).

W stosunku do roku poprzedniego, przy spadku zbiorów podstawowych ziemiopłodów, zmniejszył się **wolumen skupu większości produktów roślinnych.** Zwiększył się tylko skup pszenżyta (o ponad 20%) oraz jęczmienia (ok. 8%). Wolumen skupu ważniejszych **produktów zwierzęcych,** z wyjątkiem cieląt (o 3%) oraz jaj kurzych konsumpcyjnych (o 1 %), był większy niż w 2014 r.

Wykres 1. **Produkcja rolnicza (ceny bieżące)**

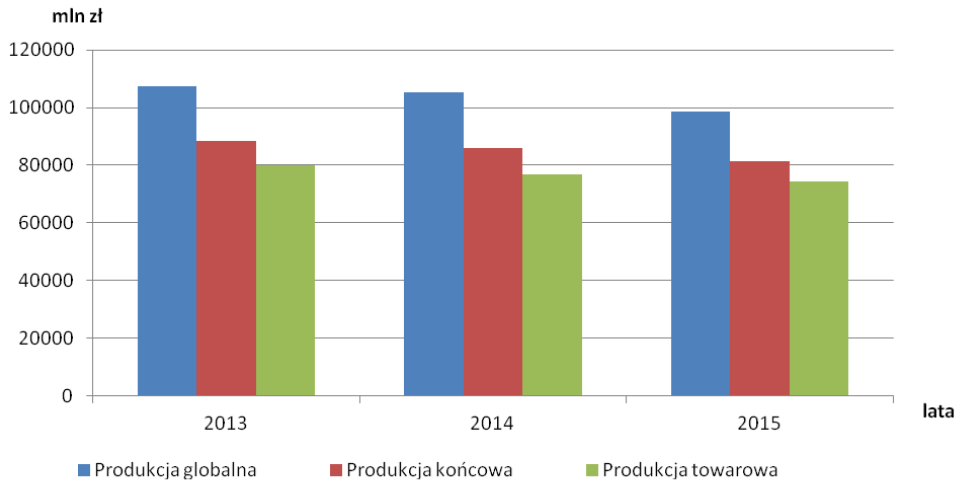

W 2015 r. udział produkcji towarowej w produkcji globalnej wyniósł 75,2% i był większy o 2,4 pkt. procentowego niż w 2014 r. i o 0,8 pkt. procentowego niż w 2013 r. W 2014 r., przy wysokiej podaży produktów rolnych i występujących trudnościach

związanych ze znalezieniem rynków zbytu na wieprzowinę, produkty mleczarskie oraz owoce i warzywa, odnotowano zahamowanie utrzymującej się od dłuższego czasu tendencji wzrostowej udziału produkcji towarowej w produkcji globalnej. Z uwagi na występujące trudności ze zbytem produktów rolnych, w 2015 r. zintensyfikowane zostały działania mające na celu dywersyfikację kierunków eksportu towarów rolno-spożywczych. W efekcie tych działań udział towarowej produkcji w produkcji globalnej w 2015 r. był jak dotychczas najwyższy.

W porównaniu z rokiem poprzednim, w 2015 r. udział w produkcji towarowej skupu i produktów rolnych sprzedanych w obrocie targowiskowym zasadniczo nie zmienił się i wynosił odpowiednio 76,4% wobec 77,0% w 2014 r. i 21,1% wobec 20,2% przed rokiem.

Globalna produkcja roślinna w cenach bieżących (4,9 mld zł) była o 8,1% mniejsza niż przed rokiem. Był to wynik spadku wartości produkcji wszystkich ważniejszych grup produktów roślinnych, w przypadku surowców największy żyta – o 34,8% oraz buraków cukrowych – o 26%. Wyjątek stanowiły warzywa i owoce, których wartość produkcji wzrosła odpowiednio o 4,7% i o 30,3%.

W 2015 r. w strukturze towarowej produkcji rolniczej udział produkcji roślinnej zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 0,8 pkt. proc., przede wszystkim z powodu wzrostu udziału towarowej produkcji warzyw (o 0,9 pkt. proc.) i owoców (o 2,0 pkt. proc.). Zmniejszył się udział towarowej produkcji zwierzęcej w towarowej produkcji ogółem. Zadecydował o tym spadek udziału towarowej produkcji mleka (o 2,3 pkt. proc.) oraz w mniejszym stopniu spadek udziału żywca wieprzowego (o 0,8 pkt. proc) i żywca cielęcego (o 0,2 pkt. proc).

Wykres 2. **Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2014 i 2015 r.**

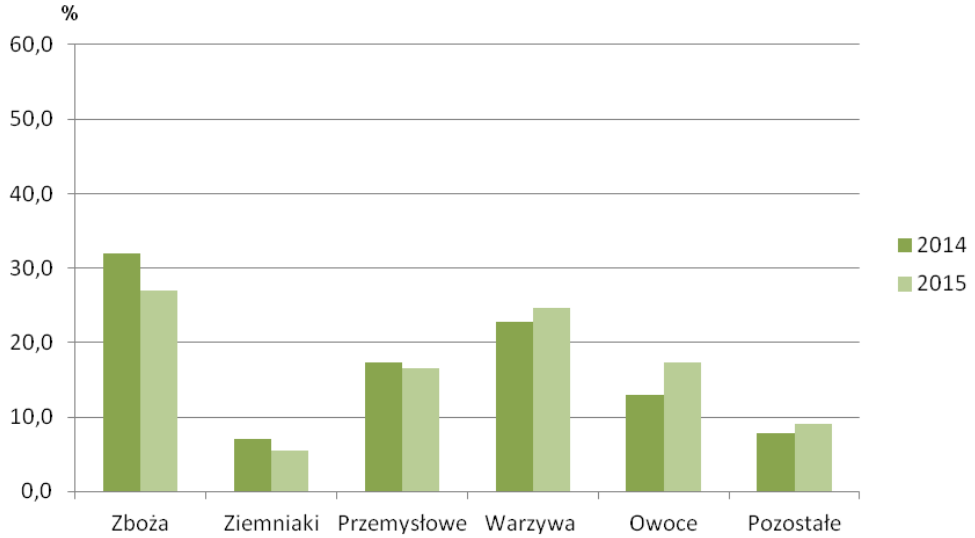

W 2015 r. w strukturze towarowej produkcji roślinnej w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększył się udział warzyw, owoców i pozostałych (w pkt. proc. odpowiednio o: 1,8; 4,4; 1,3). Zmniejszył natomiast udział zbóż, ziemniaków i upraw przemysłowych (w pkt. proc. stosownie o; 5; 1,6; 0,9).

Wykres 3. **Udział skupu w zbiorach głównych ziemiopłodów w latach 2013–2015**

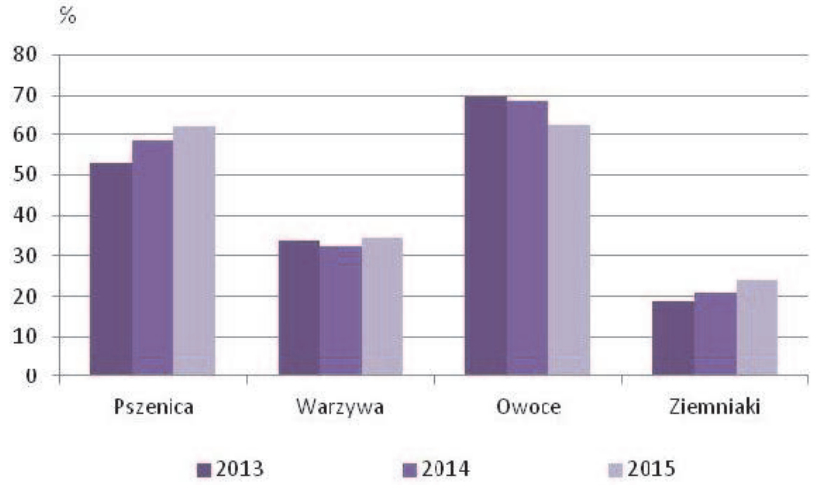

W latach 2013–2015 udział skupu w zbiorach prezentowanych ziemiopłodów wynosił:

- pszenicy – 53,1% w 2013 r., 58,6% w 2014 r. i 61,9% w 2015 r.;
- warzyw – 33,8% w 2013 r., 32,4% w 2014 r. i 34,5% w 2015 r.;
- owoców – 69,8% w 2013 r., 68,6% w 2014 r. i 62,3% w 2015 r.;
- ziemniaków –18,9% w 2013 r., 21,0% w 2014 r. i 24,2% w 2015 r..

Wykres 4. **Udział importu i eksportu w bilansie podstawowych produktów roślinnych w 2014/2015**

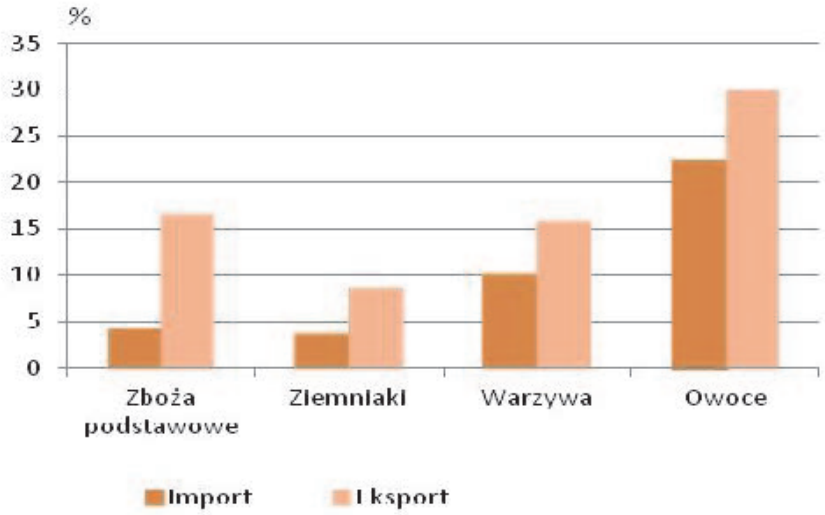

W **bilansach podstawowych grup produktów roślinnych**, tj. zbóż, ziemniaków, warzyw i owoców **udział importu i eksportu** był bardzo zróżnicowany. W latach gospodarczych 2012/2013 – 2014/2015 przeciętnie dla w/w upraw udział importu w przychodach stanowił odpowiednio: 4,3%, 3,7%, 10,2%, 22,4%, a udział eksportu w rozchodach wynosił odpowiednio: 16,5%, 8,6%, 15,9%, 29,9%.

W sezonie 2014/2015, w porównaniu z okresem poprzednim, wystąpił spadek wolumenu importu zbóż podstawowych, warzyw i owoców, wzrósł natomiast ziemniaków. W odniesieniu do eksportu zaznaczył się wzrost wolumenu zbóż podstawowych i warzyw, a zmalał ziemniaków i owoców.

W bilansie **zbóż podstawowych** import w przychodach ogółem stanowił w roku gospodarczym 2014/2015 – 3,8%, w 2013/2014 – 5,3%, a w roku 2012/2013 – 3,7%. Natomiast udział eksportu w rozchodach ogółem w roku 2014/2015 wyniósł 21,6%, w 2013/2014 – 16,6%, wobec 11,0% w roku 2012/2013.

W bilansie **ziemniaków** udział importu w przychodach w roku gospodarczym 2014/2015 stanowił 4,6% – tyle samo co w roku 2013/2014, a w roku 2012/2013 – 2,2%. Udział eksportu w rozchodach w roku 2014/2015 wyniósł 8,7%, w 2013/2014 – 9,6%,w 2012/2013 – 7,7%.

W bilansie **warzyw** w roku gospodarczym 2014/2015 import stanowił 9,5% przychodów, a eksport 17,0% rozchodów, w 2013/2014 odpowiednio 11,9% i 15,1%, w 2012/2013 stosownie 9,4% i 15,6%.

W roku 2014/2015 w bilansie **owoców** udział importu w przychodach wynosił 17,0%, natomiast w rozchodach eksport stanowił 21,7%, w 2013/2014 import – 24,3%, eksport – 32,2%, podczas gdy w roku 2012/2013 odpowiednio 25,7% i 35,4%.

Spożycie wybranych produktów roślinnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowało się następująco:

- zboża – 2013 r. – 108 kg, 2014 r. – 106 kg, 2015 r. – 103 kg,
- ziemniaki – 2013 r. – 102 kg, 2014 r. – 101 kg, 2015 r. – 100 kg,
- warzywa – 2013 r. – 102 kg, 2014 r. – 104 kg, 2015 r. – 105 kg,
- owoce – 2013 r. – 46 kg, 2014 r. – 47 kg, 2015 r. – 53 kg.

Poziom spożycia (w przeliczeniu na surowiec) większości artykułów żywnościowych zależy przede wszystkim od wielkości dochodów gospodarstw domowych i kształtowania się cen detalicznych tych artykułów, ale także od zmian preferencji konsumentów związanych ze sposobem odżywiania.

Wykres 5. **Spożycie podstawowych produktów roślinnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca**

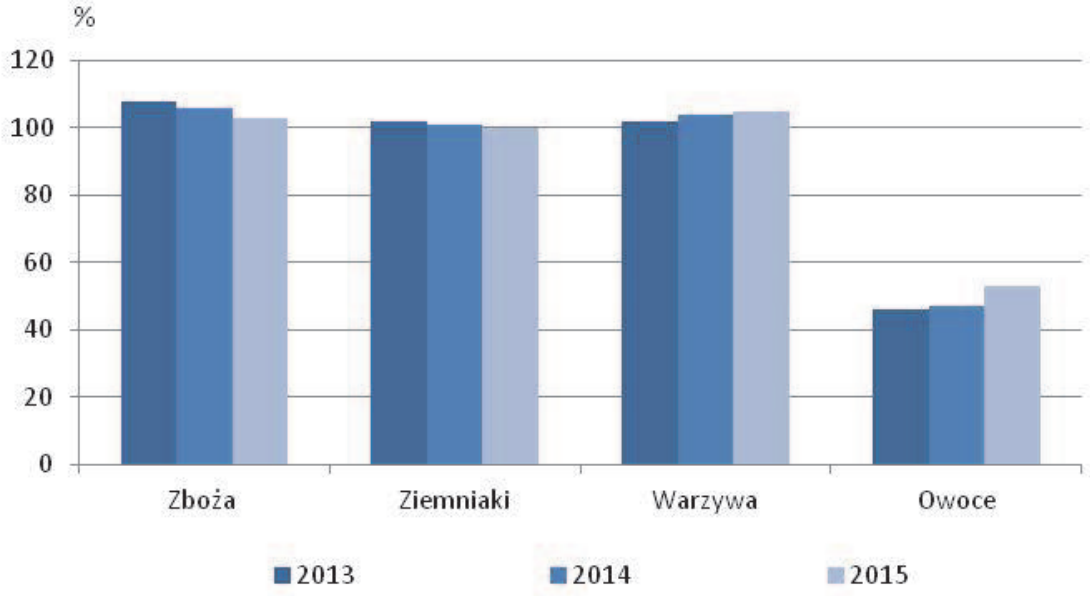

W 2015 r. **wartość produkcji sprzedanej wyrobów przemysłu spożywczego** pochodzenia roślinnego (w cenach bieżących) była większa niż przed rokiem o 1,4%. W stosunku do roku poprzedniego największy wzrost wartości produkcji sprzedanej zarejestrowano w przypadku grupy owoców i warzyw przetworzonych i zakonserwowanych (o 4,5%), w tym ziemniaków przetworzonych i zakonserwowanych o 8,0% oraz soków z owoców i warzyw o 6,0%. Wzrosła również wartość sprzedaży takich grup wyrobów przemysłu spożywczego jak: oleje i tłuszcze zwierzęce (o 3,7%), produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe (o 2,7%) oraz wyrobów tytoniowych (o 2,8%). Wartość sprzedaży pozostałych produktów pochodzenia roślinnego była niższa niż przed rokiem w granicach od 0,3 do 6,7%. W największym stopniu obniżyła się wartość produkcji sprzedanej cukru – o 11,9%.

W 2015 r. globalna produkcja zwierzęca w cenach bieżących (49,2 mld zł) była o 4,5% mniejsza od notowanej przed rokiem.

W strukturze towarowej produkcji rolniczej, udział towarowej produkcji zwierzęcej zmniejszył się do 58,5% wobec 59,3% w 2014 r.

W 2015 r. w towarowej produkcji zwierzęcej udział sprzedaży żywca rzeźnego w cenach bieżących kształtował się na poziomie wyższym niż w roku poprzednim i stanowił 60,4% (w 2014 r. – 57,7%). W tym udział sprzedaży bydła i drobiu zwiększył się w skali roku i wynosił odpowiednio 12,1% i 24,8% wobec 10,0% i 23,0% przed rokiem. W produkcji towarowej zwiększył się również udział sprzedanych jaj z 9,7% do 10,4%, zmniejszył natomiast udział sprzedaży mleka z 31,7% do 28,1%.

Wykres 6. **Struktura towarowej produkcji zwierzęcej w 2014 i 2015 r.**

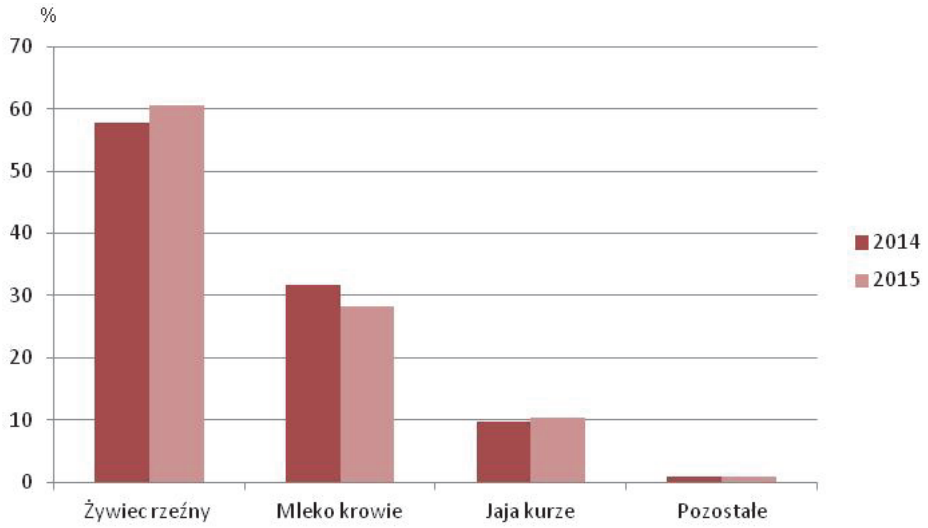

W ostatnich latach udział skupu podstawowych produktów zwierzęcych w produkcji kształtował się następująco:

- żywca rzeźnego – 2013 r. – 94,4%, 2014 r. – 92,6%, 2015 r. – 94,1%,
- mleka – 2013 r. – 78,1%, 2014 r. – 81,9%, 2015 r. – 82,2%.

W 2015 r. w **bilansie mięsa, tłuszczów i podrobów oraz przetworów** (w wadze schłodzonej) **udział importu** w przychodach wyniósł 14,6%, przed rokiem 14,4%. **Udział eksportu** w rozchodach stanowił 40,7%, w 2014 r. – 38,4%. Wskutek rosnącego wzrostu eksportu mięsa surowego, podrobów i tłuszczów oraz przetworów, jego przewaga nad importem zwiększyła się w stosunku do lat poprzednich i wyniosła 1454 tys. t, wobec 1255 tys. t w 2014 r. i 1131 tys. t w 2013 r.

W obrotach **mlekiem i jego przetworami** (w ekwiwalencie surowca) w 2015 r. udział importu w przychodach zmalał do 11,2% wobec 12,1% w roku poprzednim, ale był wyższy niż w 2013 r. (10,2%). Udział eksportu mleka w rozchodach pozostał na podobnym poziomie co w roku 2014 i wyniósł 24,0% (w 2014 r. 24,1%), w 2013 r. stanowił 20,7%.
Systematycznie zwiększa się przewaga wolumenu eksportu nad importem mleka. W 2015 r. w stosunku do roku poprzedniego eksport mleka był większy od importu o 1855 mln l wobec 1726 mln l w 2014 r. i 1438 mln l w 2013 r.

Spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2013-2015 kształtowało się następująco:

- mięso i podroby (łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory) w wadze schłodzonej – 2013 r. – 67,5 kg, 2014 r. – 73,6 kg, 2015 r. – 75,0 kg,
- mleko krowie (łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory, ale bez mleka przerobionego na masło) –2013 r. – 206 l, 2014 r. – 205 l, 2015 r. – 213 l,
- jaja kurze –2013 r. – 148 szt., 2014 – 155 szt., 2015 r. – 144 szt.

Wykres 7. **Spożycie produktów pochodzenia zwierzęcego w przeliczeniu na 1 mieszkańca**

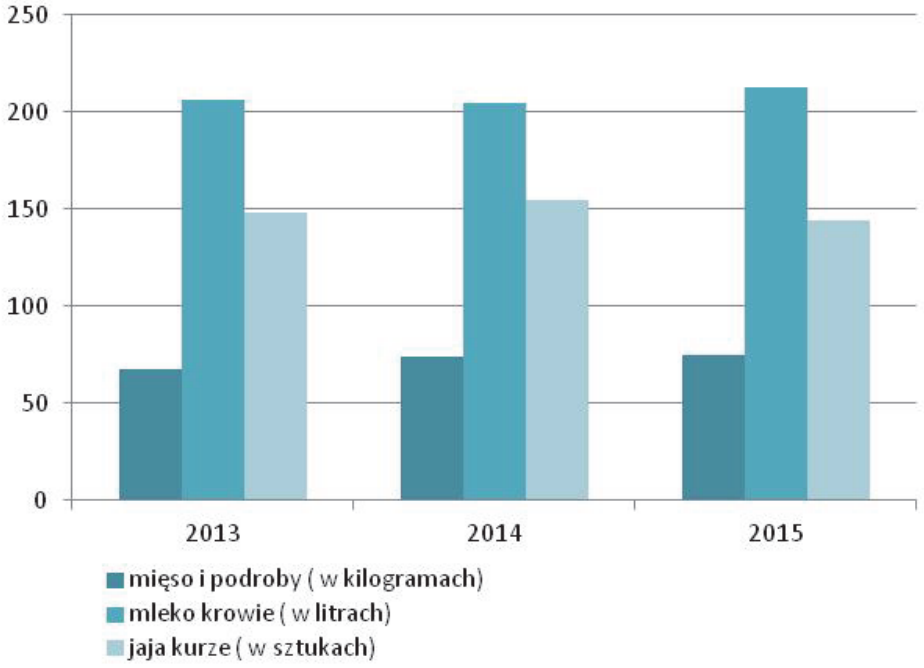

W 2015 r. w stosunku do roku poprzedniego, odnotowano wzrost wolumenu produkcji następujących wyrobów przemysłu spożywczego pochodzenia zwierzęcego: tłuszczów zwierzęcych topionych jadalnych (o 17,9%), konserw z ryb (o 11,5%), mięsa drobiowego (o 8,4%), masła (o 6,6%), sera świeżego łącznie z serem serwatkowym i twarogiem (o 5,9%), bydła i cieląt z uboju (o 5,5%), serów podpuszczkowych dojrzewających (o 2,7%), konserw mięsnych (o 2,3%) oraz trzody chlewnej z uboju (o 0,5%). Zmniejszenie produkcji dotyczyło: mleka i śmietany w postaci stałej (o 12%), śmietany normalizowanej (o 4,5%) oraz mleka spożywczego normalizowanego (o 0,7%). Produkcja wędlin pozostała na poziomie zbliżonym do notowanego w 2014 roku. W ujęciu wartościowym wzrost sprzedaży wyrobów przemysłu spożywczego (pochodzenia zwierzęcego) w cenach bieżących odnotowano w grupie ryb, skorupiaków i mięczaków, przetworzonych i zakonserwowanych (o 12,6%) oraz mięsa i wyrobów z mięsa, zakonserwowane (o 4,2% w skali roku). W porównaniu z rokiem poprzednim wysoki spadek wartości produkcji sprzedanej wystąpił w grupie wyrobów mleczarskich (o 8,8%).

W 2015 r. **obroty handlowe Polski z zagranicą** zwiększyły się w porównaniu z rokiem poprzednim. Dynamika obrotów ogółem wyrażonych w zł i EUR (w cenach bieżących) była taka sama. Eksport zwiększył się o 8,3%, a import o 5,2%. Obroty zamknęły się dodatnim saldem, które w zł wyniosło 9,9 mld (wobec ujemnego salda 11,1 mld zł w 2014 r.), a w EUR 2,3 mld (wobec minus 2,7 mld w 2014 r.).

Tabl. 1. **Obroty handlu zagranicznego ogółem w 2015 r.**

Wyszczególnienie	Zł	EUR	2014 = 100	
	w mln		zł	EUR
Eksport	**750835,8**	**179578,2**	**108,3**	**108,3**
w tym UE	596043,3	142543,2	111,0	111,0
Import	**740973,3**	**177232,9**	**105,2**	**105,2**
w tym UE	444716,6	106375,0	106,9	107,0
Saldo	**9862,5**	**2345,3**	**X**	**X**
w tym UE	151326,7	36168,2	X	X

W 2015 r. **w handlu zagranicznym z UE** odnotowano wzrost eksportu i importu (zarówno w złotych, jak i w euro). Eksport wyniósł 596,0 mld zł i był wyższy niż przed rokiem o 11,0%, import wyniósł 444,7 mld zł i wzrósł o 6,9%. Dodatnie saldo wymiany zwiększyło się i wyniosło 151,3 mld zł wobec 121,1 mld zł w 2014 r. i 102,3 mld zł w 2013 r. Analogiczne tendencje zarejestrowano w obrotach wyrażonych w EUR. W porównaniu z 2014 r. eksport wzrósł o 11,0%, a import o 7,0%. Dodatnie saldo obrotów handlowych zwiększyło się z 28,9 mld EUR w 2014 r. do 36,2 mld EUR w 2015 r.

W handlu zagranicznym **towarami rolno-spożywczymi** (w cenach bieżących) odnotowano dalszy wzrost obrotów. Wartość importu wyniosła 67,2 mld zł i była o 6,2% większa niż w roku poprzednim. Wartość eksportu wzrosła z 91,5 mld zł do 99,9 mld zł, tj. o 9,1%. W wyniku dalszego ożywienia w handlu towarami rolno-spożywczymi wzrosło dodatnie **saldo obrotów** i wyniosło 32,7 mld zł wobec 28,2 mld zł w 2014 r. i 25,6 mld zł w 2013 r.

W 2015 r. udział wartości importowanych **towarów rolno-spożywczych** w ogólnej wartości importu wynosił 9,1%, w poprzednim roku 9,0%. Eksport tych produktów w ogólnej wartości eksportu stanowił 13,3% wobec 13,2% w roku 2014.

Wartość importowanych **przetworów spożywczych** w cenach bieżących w 2015 r. wyniosła 28,2 mld zł, w 2014 r. – 25,6 mld zł, w 2013 r. – 23,7 mld zł i w skali roku była wyższa odpowiednio o 10,0%, 8,0%, 2,0%. W 2015 r. zwiększyła się również wartość eksportu przetworów spożywczych i wyniosła 47,0 mld zł i była większa w stosunku do 2014 r. o 11,9%, a w 2014 r. o 10,5% w stosunku do 2013 r.

W 2015 r. w **obrotach handlu zagranicznego zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego wartość importu** w cenach bieżących wyniosła 19,0 mld zł, podobnie jak w roku 2014 r., a w porównaniu do 2013 r. była większa o 4,8%. **Wartość eksportu** tych towarów wzrosła do poziomu 30,5 mld zł i była większa w stosunku do roku poprzedniego o 4,7%. W 2015 r., analogicznie jak w roku poprzednim, największy udział

w imporcie miały ryby i inne bezkręgowce wodne – 33,7% (6,4 mld zł), przed rokiem 32,4% (6,1 mld zł). Udział importu mięsa i podrobów jadalnych oraz produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego i innych produktów pochodzenia zwierzęcego pozostał na porównywalnym poziomie i wynosił odpowiednio 31,4% (5,9 mld zł) i 18,1% (3,4 mld zł). Udział importu zwierząt żywych zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 12,5% (2,4 mld zł) wobec 14,0% (2,7 mld zł) w 2014 r.

W **eksporcie zwierzętami żywymi i produktami pochodzenia zwierzęcego** ponad połowę stanowił eksport mięsa i podrobów jadalnych 53,8% i wyniósł 16,4 mld zł, w 2014 r. – 48,9% (14,2 mld zł). Udział produktów mleczarskich, jaj ptasich, miodu naturalnego i innych produktów pochodzenia zwierzęcego zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego i wyniósł 25,6% (7,8 mld zł). W 2014 r. eksport tych produktów stanowił 30,1% w ogólnym eksporcie i wynosił 8,8 mld zł. Udział eksportu ryb i innych bezkręgowców wodnych stanowił 15,4% (4,7 mld zł). Od dłuższego czasu najmniejszy i nadal malejący udział w eksporcie mają zwierzęta żywe – 2,2% (0,7 mld zł), w 2014 r. – 2,4% (0,7 mld zł), w 2013 r. – 2,8% (0,8 mld zł).

Wartość importu produktów pochodzenia roślinnego wyniosła 17,1 mld zł i była o 9,6% większa niż przed rokiem, kiedy import wyniósł 15,6 mld zł i był większy niż w 2013 r. o 4,9%. Niezmiennie dominuje import owoców i orzechów jadalnych, których wartość w 2015 r. w cenach bieżących wyniosła 5,9 mld zł, co stanowiło 34,4% ogólnej wartości importowanych produktów pochodzenia roślinnego. W 2014 r. wartość sprowadzonych do kraju owoców i orzechów jadalnych kształtowała się na poziomie 5,3 mld zł, a jej udział w imporcie produktów pochodzenia roślinnego wyniósł 33,7%. Wzrósł również import kawy, herbaty i przypraw do poziomu 2,6 mld zł i stanowił 15,0% importu produktów pochodzenia roślinnego. Wydatki na zakup warzyw wyniosły 2,7 mld zł (udział 15,8%) i były na podobnym poziomie co w roku poprzednim (2,6 mld zł i udział 16,5%). W 2015 r. import zbóż spadł do poziomu 1,4 mld zł, co stanowiło 8,2% udziału w imporcie ogółem, wobec odpowiednio 1,5 mld zł i 9,6% przed rokiem.

Wartość eksportu produktów pochodzenia roślinnego od kilku lat wzrasta. W 2015 r. wyniosła 19,8 mld zł i była o 10,2% wyższa niż w 2014 r. (18,0 mld zł). Wartość eksportu w 2014 r. była o 4,0% wyższa od wartości z 2013 r. (17,3 mld zł). W 2015 r. największy udział w eksporcie produktów roślinnych miały zboża, których wartość wyniosła 4,8 mld zł i stanowiła 24,4%. Na drugim miejscu znalazły się owoce i orzechy jadalne, które do 2015 r. miały największy udział w eksporcie produktów pochodzenia roślinnego (24,3%). Eksport owoców i orzechów jadalnych w 2015 r. stanowił w eksporcie produktów pochodzenia

roślinnego 21,9% i wynosił 4,3 mld zł. Wartość eksportu owoców i orzechów jadalnych wyniósł 4,3 mld zł co stanowiło 21,9%, podczas gdy w 2014 r. wyniósł 4,4 mld zł i stanowił 23,9% eksportu. W ostatnich latach zmniejszał się udział wartości eksportowanych warzyw z 23,0% w 2013 r. do 21,9% w 2014 r. i 20,5% w 2015 r., w cenach bieżących odpowiednio 4,0 mld zł, 3,9 mld zł i 4,1 mld zł.

Zmiany zachodzące w latach 2013-2015 w handlu zagranicznym **żywnością i zwierzętami żywymi** wpływały korzystnie na kształtowanie się bilansu wymiany handlowej. Saldo obrotów tymi towarami w cenach bieżących było w tych latach dodatnie i systematycznie poprawiało się, tj. w 2013 r. wynosiło 22,9 mld zł, w 2014 r. 24,2 mld zł i w 2015 r. 27,4 mld zł.

Największym partnerem Polski w wymianie handlowej **żywnością i zwierzętami żywymi** są **państwa Unii Europejskiej** (najważniejsze z nich to Niemcy, Wielka Brytania, Czechy, Francja, Włochy i Holandia). W 2015 r. w obrotach handlowych (w cenach bieżących) z UE, przy wyższej dynamice eksportu niż importu, poprawił bilans wymiany towarowej żywnością i zwierzętami żywymi. W obrotach handlu zagranicznego z grupą państw UE dodatnie saldo obrotów żywnością i zwierzętami żywymi było wyższe niż w 2014 r. Wyniosło 29,1 mld zł, wobec 23,3 mld zł przed rokiem. Dodatnie saldo powyżej 1 mld zł odnotowano: z Niemcami (7,3 mld zł w 2015 r. i 6,0 mld zł w 2014 r.), Wielką Brytanią (6,4 mld zł w 2014 r. i 5,2 mld zł w 2014 r.), Czechami (3,6 mld zł w 2015 r. i 3,1 mld zł w 2014 r.), Francją (2,5 mld zł w 2015 r. i 1,7 mld zł w 2014 r.), Włochami (1,9 mld zł w 2015 r. i 1,9 mld zł w 2014 r.), Rumunią (1,8 mld zł w 2015 r. i 1,4 mld zł w 2014 r.), Słowacją (1,3 mld zł w 2015 r. i 1,2 mld zł w 2014 r.) oraz Litwą (1,3 mld zł w 2015 r. i niespełna 1 mld zł w 2014 r.).

Pomimo stopniowego pogarszania się obrotów handlu zagranicznego z państwami **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej**, w dalszym ciągu państwa z tej grupy pozostają ważnym partnerem pod względem eksportu żywności i zwierząt żywych. Spadek eksportu towarów do Rosji wynikający z embarga nałożonego przez ten kraj na import wielu towarów z UE wpłynął na wartość salda, które zmniejszyło się w 2015 r. do 0,8 mld zł wobec 2,9 mld zł w 2014 r. Z pozostałymi krajami tej grupy saldo zmniejszyło się również ale było nadal dodatnie.

W 2015 r., podobnie jak przed rokiem, saldo obrotów żywności i zwierząt żywych z krajami **EFTA** było ujemne i wyniosło 2,4 mld zł, wobec 2,5 mld zł w roku poprzednim. Ujemne saldo odnotowano w handlu zagranicznym z Norwegią (2,5 mld zł w 2015 r., wobec 2,6 mld zł w 2014 r.) i w mniejszym stopniu poniżej 1 mld zł z Islandią i Lichtensteinem. Jedynie ze Szwajcarią zarejestrowano dodatnie saldo na poziomie roku poprzedniego, tj. 0,2 mld zł.

Na ujemne saldo w handlu z Norwegią, przekładające się na wynik całej grupy państw EFTA, miał wpływ znaczny import ryb z tego kraju.

Grupa krajów **Pozostałe** miała relatywnie niewielki udział w eksporcie żywności i zwierząt żywych, jednak z powodu embarga nałożonego przez Rosję i w związku z tym poszukiwań nowych rynków zbytu, udział tych państw w eksporcie tych produktów stopniowo rośnie. Do największych kontrahentów w tej grupie państw należały Stany Zjednoczone i Ukraina. Eksport do tych krajów wyniósł odpowiednio: 1,2 mld zł wobec 1,0 mld zł w 2014 r. oraz 1,1 mld zł wobec 1,3 mld zł w 2014 r. W grupie krajów Pozostałych są państwa najsłabiej rozwinięte oraz państwa rejonu Afryki, Karaibów i Pacyfiku, którym Unia Europejska zgodnie z postanowieniami WTO przyznaje kontyngenty preferencyjne. Polska importuje duże ilości produktów żywnościowych z tych krajów, dotyczy to przede wszystkim produktów pochodzących z innych stref klimatycznych, tj. owoców i warzyw tropikalnych. W konsekwencji saldo obrotów żywnością i zwierzętami żywymi z grupą krajów Pozostałe pogorszyło się i kształtowało się nadal na poziomie ujemnym (wyniosło minus 1,2 mld zł w 2015 r., wobec minus 0,8 mld zł w 2014 r.).

W **handlu zagranicznym napojami i tytoniem** saldo obrotów, podobnie jak w latach poprzednich, było dodatnie – wyniosło 6,7 mld zł i w stosunku do roku 2014 r. (6,3 mld zł) bilans wymiany handlowej poprawił się.

Największym partnerem w obrotach tymi produktami są **państwa UE.** Udział tych państw w imporcie tych produktów wyniósł 61,4% wobec 61,7% w 2014 r., a udział w esporcie 89,7% w 2015 r. wobec 87,9% w 2014 r. Saldo obrotów z krajami UE wyniosło w 2015 r. 7,6 mld zł (6,7 mld zł w 2014 r.). W grupie tych państw dodatnie saldo powyżej 0,3 mld zł odnotowano w handlu z Francją (1,8 mld zł w 2015 r. i 2,4 mld zł w 2014 r.), Włochami (1,3 mld zł w 2015 r. i 0,7 mld zł w 2014 r.), Holandią (1,1 mld zł w 2015 r. i 0,6 mld zł w 2014 r.), Czechami (0,5 mld zł w 2015 r. i 0,4 mld zł w 2014 r.), Austrią (0,5 mld zł w 2015 r. i 2014 r.), oraz Belgią (0,4 mld zł w 2015 r. i 0,3 mld zł w 2014 r.).

Dodatnie saldo obrotów utrzymało się również w wymianie z państwami **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej** – 39,3 mln zł (70,9 mln zł w 2014 r.), najlepszy wynik uzyskano z Rosją tj. 44,4 mln zł (71,1 mln zł w 2014 r.).

W handlu zagranicznym napojami i tytoniem z państwami **EFTA** widoczna była poprawa salda, które wzrosło z 29,8 mln zł w 2014 r. do 44,6 mln zł w 2015 r. Najwyższy obrót tymi produktami notowany był ze Szwajcarią (16,8 mln zł wobec 10 mln zł w 2014 r.) i Islandią (16,4 mln zł wobec 13,0 mln zł w 2014 r.).

Ujemny i pogarszający się wynik obrotów w handlu zagranicznym napojami i tytoniem utrzymał się z grupą krajów **Pozostałe** (w 2015 r. minus 952,2 mln zł, wobec minus 528,9 mln zł w 2014 r.). Grupa tych państw była drugim (pod względem wartości towarów) eksporterem napojów i tytoniu do Polski. Ich udział w imporcie zwiększył się z 37,7% w 2014 r. do 38,3% w 2015 r., natomiast w eksporcie wyniósł 9,4% i był mniejszy niż przed rokiem (10,9%).

W **handlu zagranicznym zbożem ogółem** saldo obrotów poprawiło sie i wynosiło 3,4 mld zł wobec 2,8 mld zł w 2014 r.

Wysoki wzrost obrotów odnotowano z grupą państw **Pozostałe**. Saldo obrotów z tymi państawami wyniosło w 2015 r. 1,9 mld zł wobec 1,4 mld zł przed rokiem.

Do największych partnerów w handlu zagranicznym zbożem należą również państwa członkowskie **UE**. Saldo obrotów zbożem z krajami UE wzrosło do 1,5 mld zł wobec 1,4 mld zł w 2014 r. Zdecydowanie największy wpływ na wyniki w handlu z całą grupą państw UE mają obroty handlowe z Niemcami. W 2015 r. saldo było wymiany zbożem z Niemcami wyniosło 1,9 mld zł (1,8 mld zł w 2014 r.). Wysokie ujemne saldo utrzymywało się natomiast w handlu m.in. ze Słowacją (195,2 mln zł), Francją (130,5 mln zł) i Czechami (96,4 mln zł).

W 2015 r. w wymianie handlowej zbożem z państwami z grupy **EFTA** bilans handlowy był również dodatni i wyższy niż w 2014 r. (44,6 mln zł w 2015 r. wobec 32,9 mln zł w 2014 r.).

Saldo wymiany handlowej zbożami z krajami **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej**, podobnie jak przed rokiem było ujemne. Wpłynął na to utrzymujący się znaczący import zbóż z Kazachstanu oraz z Rosji.

W **handlu zagranicznym warzywami** w 2015 r. saldo obrotów ogółem było dodatnie, zbliżone do notowanego przed rokiem i wyniosło 1,4 mld zł. Dodatnie saldo odnotowano w obrotach z krajami UE, Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej i EFTA, natomiast z grupą państw Pozostałe saldo było ujemne. Na wyniki handlu zagranicznego warzywami decydujący wpływ miały obroty z państwami UE.

Przy wysokiej dynamice wzrostu eksportu warzyw do państw UE, saldo obrotów z tymi krajami poprawiło się w stosunku do roku poprzedniego i wyniosło 1,3 mld zł (786,8 mln zł w 2014 r.). Najwyższe dodatnie saldo zarejestrowano w obrotach z Niemcami – 504,0 mln zł (523,2 mln zł w poprzednim roku) i Wielką Brytanią 501,2 mln zł (418,9 mln zł przed rokiem), Czechami – 242,3 mln zł (157,3 mln zł) i Francją 226,9 mln zł (185,4 mln zł). Ujemne saldo odnotowano w handlu warzywami z Hiszpanią minus 770,4 mln zł (w 2014 r. – minus 789,5mln zł) i Holandią minus 236,9 mln zł (minus 290,6 mln zł przed rokiem) i Włochami – minus 49,8 mln zł (minus 25,2 mln zł w 2014 r.).

W wyniku znacznego spadku eksportu warzyw do Rosji, w obrotach handlowych z krajami **Europejskiej Unii Gospodarczej** dodatnie saldo zmniejszyło się wyraźnie i wynosiło 188,3 mln zł wobec 677,0 mln zł przed rokiem. Spadek eksportu odnotowano również do drugiego poważnego kontrahenta z tej grupy państw, tj. do Białorusi (188,7 mln zł w 2015 r.; 237,8 mln zł w 2014 r.).

W grupie państw **EFTA** saldo obrotu warzywami wyniosło 52,2 mln zł wobec 49,2 mln zł przed rokiem. Najwyższe obroty wystąpiły z Norwegią i Szwajcarią.

Saldo obrotów z państwami z grupy **Pozostałe**, pogorszyło się i podobnie jak przed rokiem było ujemne. Wyniosło minus 174,9 mln zł (148,3 mln zł w 2014 r.). Na ujemny bilans w obrotach z tymi państwami wpłynął przede wszystkim wysoki import warzyw. Wartośćiowo import warzyw z Chin był największy i wynosił 102,5 mln zł. Z drugiej strony odnotowano spadek eksportu warzyw, o którym zadecydował ograniczony w znacznym stopniu wywóz warzyw na Ukrainę.

W **handlu zagranicznym owocami i orzechami jadalnymi** saldo obrtów w ciągu ostatnich lat pogorszyło się. W 2015 r., analogicznie jak w roku poprzednim, było ujemne i wyniosło 1,5 mld zł, wobec 892,1 mln zł w 2014 r.

Na ujemne saldo w handlu zagranicznym owocami i orzechami jadalnymi wpływa bilans wymiany handlowej z grupą państw **Pozostałe**. Pogorszenie salda było wynikiem bardzo wysokiego i nadal rosnącego importu, przewyższającego znacznie eksport wykazujący przy tym tendencję spadkową. W 2015 r. import tych produktów wzrósł wartościowo do 2,8 mld zł wobec 2,4 mld zł przed rokiem, natomiast eksport zmniejszył się odpowiednio do 406,2 mln zł wobec 413,2 mln zł w 2014 r.

Dodatnią wymianę handlową odnotowano we wszystkich pozostałych grupach państw. Wyraźna poprawa salda wystąpiła w grupie państw **UE**. Przy wyższej dynamice wzrostu wartości eksportu niż importu, ujemne saldo wymiany z grupą tych państw notowane w latach poprzednich wyraźnie poprawiło się i wynosiło 221,3 mln zł wobec minus 384,5 mln zł przed rokiem. W 2015 r. najwyższa dodatnia wymiana handlowa utrzymała się z Niemcami (394,4 mln zł), Wielką Brytanią (245,0 mln zł) i Belgią (202,7 mln zł). Ujemne saldo handlu zagranicznego wystąpiło w grupie krajów Europy Południowej z uwagi na wysoki import owoców i orzechów jadalnych nie występujących w polskich warunkach klimatycznych. Saldo obrotów z Hiszpanią wynosiło minus 1,2 mld zł, Włochami – minus 427,2 mln zł, Grecją – minus 147,4 mln zł, Portugalią – minus 99,1 mln zł i z Węgrami – minus 13,2 mln zł.

W grupie państw należących do **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej** zaznaczył się bardzo duży spadek wartości eksportu owoców i orzechów jadalnych do Rosji (1,7 mln zł wobec 768,6 mln zł w 2014 r.). Pomimo wyraźnego zmniejszenia eksportu, saldo obrotow z grupą tych państw było nadal dodatnie, chociaż zmniejszyło się do 474,7 mln zł w 2015 r. wobec 1,3 mld zł w 2014 r.

W obrotach z krajami **EFTA** wymiana handlowa owoców i orzechów jadalnych była nieco wyższa od notowanej przed rokiem i wyniosła 119,5 mln zł (w 2014 r. – 108,7 mln zł).

Saldo **importu i eksportu jabłek** w 2015 r., pogorszyło się w porównaniu do ostatniego roku i wyniosło 1,1 mld zł wobec 1,3 mld zł w roku. Polskie jabłka cieszyły się dużym uznaniem szczególnie na rynkach państw EU i Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej.

Wymiana handlowa z krajami **Unii Europejskiej** wyraźnie wzrosła. Saldo było dodatnie i kształtowało się na poziomie 595,4 mln zł wobec 253,9 mln zł w 2014 r. Poprawę obrotów zarejestrowano w handlu z większością państw UE, przy czym do największych importerów polskich jabłek należały Łotwa (121,3 mln zł), Litwa (114,6 mln zł) i Czechy (89,9 mln zł).

W obrotach z grupą państw **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej** widoczne były skutki rosyjskiego embarga. Spadek eksportu jabłek do Rosji był bardzo duży. Wartość eksportu poskich jabłek na rynek rosyjski wyniosła 0,2 mln zł, podczas gdy przed rokiem 596,0 mln zł. W związku z powyższym saldo obrotów jabłkami w grupie tych państw zmniejszyło się w omawianym roku do 352,7 mln zł wobec 980,9 mln zł w 2014 r.

Saldo wymiany handlowej z krajami z grupy **EFTA** i **Pozostałych** poprawilo się w stosunku do 2014 r. i kształtowalo na poziomie odpowiednio 13,6 mln zł i 140,5 mln zł wobec 10,5 mln zł i 81,1 mln zł przed rokiem. W grupach tych państw znaczący eksport jabłek skierowany był do Norwegii i na Ukrainę.

Dodatnie saldo w **handlu zagranicznym mięsem i podrobami jadalnymi** wzrosło w 2015 r. do 10,5 mld zł wobec 8,4 mld zł w 2014 r.

W strukturze geograficznej obrotów największą wymianę handlową mięsem i podrobami jadalnymi odnotowano, podobnie jak w latach poprzednich, z państwami **Unii Europejskiej**, gdzie dodatnie saldo wyniosło 8,4 mld zł wobec 6,4 mld zł w 2014 r. Najlepsze wyniki (najwyższe salda) uzyskano w handlu z Włochami, Wielką Brytanią, Niemcami i Czechami.

W grupie państw **Pozostałych** dodatnie saldo w wymianie handlowej kształtowało się na poziomie 2,0 mld zł wobec 1,7 mld przed rokiem.

Największe zmiany w handlu zagranicznym mięsem i podrobami jadalnymi odnotowano w grupie państw **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej**. Wartość eksportu tych produktów, przy zerowym imporcie, w 2015 r. kształtowała się na poziomie 50,8 mln zł wobec

224,5 mln zł w 2014 r. W 2015 r. odnotowano głęboki spadek eksportu do najważniejszych kontrahentów w tej grupie państw, czyli do Rosji i Białorusi. Wartość eksportu mięsa i podrobów jadalnych na rynek Rosyjski zmniejszyła się z 120,7 mln zł w 2014 r. do 0,1 mln zł w 2015 r., a na rynek Białoruski odpowiednio z 50,4 mln zł do 13,7 mln zł.
Saldo importu i eksportu z krajami **EFTA** było dodatnie i wyniosło 10,6 mln zł wobec 9,1 mln zł przed rokiem. Zdecydowana większość wymiany handlowej w tej grupie skierowana była do Szwajcarii.

W **handlu zagranicznym bydłem żywym w 2015 r.**, podobnie jak w roku poprzednim, saldo obrotów było ujemne. Wynosiło minus 53,9 mln zł, wobec minus 34,9 mln zł w 2014 r.
Na pogorszenie salda w 2015 r. wpłynął spadek eksportu bydła żywego do państw **UE –** o 11,5% w skali roku **(**przy wzroście importu o 2,5%). W największym stopniu ograniczony został wywóz bydła żywego do Włoch i Grecji.
Dodatnie saldo utrzymywało się w wymianie handlowej z państwami **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej.** Wymiana handlowa do tych państw ograniczała się do eksportu bydła żywego do Rosji, przy czym o ile w 2014 r. wartość wywiezionego bydła żywego wynosiła 2,5 mln zł, to w 2015 r. zmniejszyła się do 0,06 mln zł.
Przy wzroście eksportu do grupy krajów **Pozostałe**, dodatnie saldo w handlu zagranicznym bydłem żywym zwiększyło się do 43,6 mln zł, wobec 35,1 mln zł w 2014 r.

Ujemne saldo **obrotów trzodą chlewną** zmniejsza się systematycznie i w 2015 r. wynosiło minus 1,3 mld zł (minus 1,7 mld zł w 2014 r.). W handlu zagranicznym trzodą uczestniczyły przede wszystkim państwa **UE.** Ujemne saldo w obrotów utrzymuje się z uwagi na bardzo wysoki import trzody z Danii, który w 2015 r. wynosił wartościowo 885,6 mln zł, w 2014 r. – 893,5 mln. Drugim krajem, pod względem warości eksportu trzody na nasz rynek, były Niemcy. W 2015 r. import trzody z Niemiec wynosił (po znacznym spadku w skali roku – o ponad 50%) 260,8 mln zł, wobec 554,8 mln zł w 2014 r.
Rynek **Pozostałych** krajów nie miał w zasdzie znaczenia w handlu zagranicznym trzodą. Dotyczył tylko Ukrainy, przy czym widoczny był spadek eksportu trzody z Polski, który w 2014 r. wynosił 2,6 mln zł , a w 2015 r. zmniejszył się do 0,2 mln zł.

W **handlu zagranicznym produktami mleczarskimi** w 2015 r. saldo obrotów spadło w stosunku do 2014 r. (4,5 mld zł) i wynosiło 3,4 mld zł.
Wpływał na to przede wszystkim handel zagraniczny produktami mleczarskimi z krajami **UE** oraz w mniejszym stopniu z państwami z grupy Pozostałe. Spadek wartości eksportu w skali roku, który w grupie państw UE wynosił ogółem blisko 8%, odnotowano w większości tych krajów. Import produktów mleczarskich z państw UE zmniejszył się w stosunku do roku

poprzedniego o około 1%. W rezultacie saldo obrotów handlowych produktami mleczarskimi z krajami UE wyniosło 1,6 mld zł, podczas gdy przed rokiem 1,9 mld zł. Zmiany zarejestrowano w handlu ze wszystkimi znaczącymi partnerami. Biorąc pod uwagę głównych kontrahentów dodatnie saldo w handlu z Niemcami wyniosło w 2015 r. 161,8 mln zł wobec 62,9 mln zł w 2014 r.; z Czechami odpowiednio 309,2 mln zł wobec 383,8 mln zł przed rokiem i z Włochami 176,8 mln zł wobec 318,7 mln zł w 2014 r.

W 2015 r. zaznaczył się spadek wymiany handlowej produktami mleczarskimi z krajami grupy **Pozostałe**. Saldo obrotow z tymi państwami wynosiło 1,7 mld zł wobec 2,1 mld zł przed rokiem. Jednym ze znaczących partnerów w tej grupie były Chiny, z którymi saldo wymiany handlowej wyniosło 173,8 mln zł wobec 193,7 mln zł przed rokiem.

Utrzymał się spadek wymiany handlowej, a przede wszystkim eksportu produktów mleczarkich do państw z grupy **Euroazjatyckiej Unii Gospodarczej**. Saldo w wymianie handlowej z tymi krajami w 2015 r.kształtowało się na poziomie o prawie 70% niższym niż przed rokiem i wynosiło 169,3 mln zł (w 2014 r – 542,5 mln zł). Wpłynął na to przede wszystkim dalszy, znaczący spadek eksportu tych produktów do Rosji i Kazachstanu, który w 2015 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wynosił odpowiednio 99,3% i 76,7%.

W wymianie handlowej z państwami **EFTA** saldo obrotów pogorszyło się i wyniosło minus 1,1 mln zł wobec minus 0,9 mln zł w 2014 r. Wpływała na to przede wszystkim wymiana handlowa ze Szwajcarią.

Saldo obrotów handlowych jajami ptasimi było dodatnie i kształtowało się na poziomie 993,5 mln zł wobec 778,5 mln zł przed rokim. Ze wszystkimi grupami krajów saldo wymiany handlowej jajami ptasimi było dodatnie.

Polska z krajami **EU** odnotowała wzrost dodatniej wymiany handlowej – do 953,7 mln zł wobec 739,8 mln zł w 2014 r. Największe znaczenie miało dodatnie saldo w handlu z Niemcami, które kształtowało się na poziomie 256,2 mln zł (przed rokiem 156,9 mln zł), z Holandią 173,5 mln zł (w 2014 r. 156,8 mln zł) i Włochami 141,7 mln zł (odpowiednio 163,7 mln zł).

Z pozostałymi grupami krajów saldo wymiany handlowej przedstwiało się następująco: z **Euroazjatycką Unią Gospodarczą** 13,5 mln zł wobec 11,9 mln zł w 2014 r., z krajami **EFTA** – odpowiednio 10,0 mln zł i 7,8 mln zł oraz z grupą krajów **Pozostałych** stosownie 16,4 mln zł i 19,1 mln zł przed rokiem.

TABL. 1. **PRODUKCJA ROLNICZA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w milionach złotych			na 1 ha użytków rolnych w zł		
PRODUKCJA GLOBALNA [a]	**107503,6**	**105344,9**	**98638,3**	**7359**	**7236**	**6782**
roślinna [a]	57722,9	53809,5	49436,1	3951	3696	3399
zwierzęca [a]	49780,7	51535,4	49202,2	3408	3540	3383
PRODUKCJA KOŃCOWA [a] .	**88258,3**	**85871,6**	**81227,1**	**6042**	**5898**	**5585**
roślinna [a]	40477,2	36240,9	33799,8	2771	2489	2324
zwierzęca [a]	47781,1	49630,7	47427,3	3271	3409	3261
PRODUKCJA TOWAROWA [a]	**79997,0**	**76700,9**	**74202,7**	**5476**	**5269**	**5102**
roślinna [a]	35955,9	31244,0	30815,4	2461	2146	2119
zwierzęca [a]	44041,1	45456,9	43387,3	3015	3123	2983
W tym skup	58916,3	59074,5	57040,2	4033	4058	3922
roślinny	20324,8	18664,6	18600,1	1391	1282	1279
zwierzęcy	38591,5	40409,9	38440,1	2642	2776	2643

a W roku 2015 dane nieostateczne.

TABL. 2. **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ROŚLINNA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015 [a]	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja roślinna	**57722,9**	**53809,5**	**49436,1**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Zboża	20578,9	19652,2	16316,3	35,7	36,5	33,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	17620,3	17098,4	14388,5	30,5	31,8	29,1
w tym:						
pszenica	7851,9	8196,8	7162,5	13,6	15,2	14,5
żyto	2185,4	1606,6	1047,2	3,8	3,0	2,1
jęczmień	2279,5	2066,2	1683,8	3,9	3,8	3,4
Ziemniaki	4198,1	4060,5	3170,0	7,3	7,5	6,4
Przemysłowe	7501,7	7221,2	6232,8	13,0	13,4	12,6
w tym buraki cukrowe	2980,5	2344,5	1733,8	5,2	4,4	3,5
Warzywa	8836,8	8974,2	9396,8	15,3	16,7	19,0
Owoce	6354,7	4925,5	6416,0	11,0	9,2	13,0
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja roślinna	**35955,9**	**31244,0**	**30815,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Zboża	10558,0	10000,3	8317,0	29,4	32,0	27,0
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	8452,1	8266,6	7022,7	23,5	26,5	22,8
w tym:						
pszenica	4801,0	5254,7	4726,7	13,4	16,8	15,3
żyto	1445,4	987,6	628,5	4,0	3,2	2,0
jęczmień	980,8	810,6	674,0	2,7	2,6	2,2
Ziemniaki	2353,3	2218,3	1681,3	6,5	7,1	5,5
Przemysłowe.....	6782,9	5429,8	5091,3	18,9	17,4	16,5
w tym buraki cukrowe	2980,5	2230,4	1883,3	8,3	7,1	6,1
Warzywa	7168,8	7115,3	7576,8	19,9	22,8	24,6
Owoce.....	5498,8	4020,2	5327,8	15,3	12,9	17,3

a Dane nieostateczne.

TABL. 3. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w złotych			rok poprzedni = 100		
CENY SKUPU						
Ziarno zbóż (bez siewnego) za 1dt:						
pszenica	79,67	68,36	66,83	89,2	85,8	97,8
żyto	55,36	53,34	51,42	74,6	96,4	96,4
jęczmień	73,34	62,67	61,04	89,5	85,5	97,4
owies z mieszankami zbożowymi	52,67	50,39	48,35	80,90	95,7	96,0
pszenżyto	65,17	59,00	56,23	81,5	90,5	95,3
Ziemniaki – za 1 dt	48,85	38,79	39,92	143,8	79,4	102,9
Buraki cukrowe – za 1 dt	14,87	12,59	11,95	108,4	84,7	94,9
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	147,48	131,99	150,51	74,4	89,6	114,0
Warzywa – za 1 dt:						
kapusta	74,65	68,09	84,91	119,0	91,2	124,7
cebula	85,74	80,42	93,26	152,9	93,8	116,0
marchew	38,65	33,52	57,94	105,9	86,7	172,9
buraki	40,06	35,93	36,31	122,2	89,7	101,1
ogórki	180,54	154,51	180,28	116,3	85,6	116,7
pomidory	150,37	168,16	180,47	118,7	111,8	107,3
kalafiory	118,55	110,07	115,97	121,6	92,8	105,4
Owoce – za 1 dt:						
jabłka	89,46	52,88	77,79	122,5	59,1	147,1
gruszki	179,62	169,80	200,36	88,0	94,5	118,0
śliwki	124,91	78,87	149,47	75,0	63,1	189,5
wiśnie	230,47	118,77	169,33	67,3	51,5	142,6
czereśnie	467,11	577,85	547,25	77,1	123,7	94,7
truskawki	254,23	248,57	250,95	58,1	97,8	101,0
maliny	511,82	477,66	792,45	175,1	93,3	165,9
porzeczki	151,36	85,00	80,97	84,5	56,2	95,3
agrest	328,76	326,22	208,89	90,8	99,2	64,0
CENY TARGOWISKOWE						
Ziarno zbóż – za 1 dt:						
pszenica	97,50	84,97	75,59	103,0	87,1	89,0
żyto	72,89	63,91	58,67	90,2	87,7	91,8
jęczmień	87,55	80,34	70,74	99,3	91,8	88,1
owies	70,40	66,97	59,92	94,4	95,1	89,5
Ziemniaki jadalne (bez wczesnych) – za 1 dt	100,22	100,19	82,04	165,4	100,0	81,9
Kapusta biała – za 1 dt	126,00	109,00	128,00	153,7	86,5	117,4

TABL. 4. **ZBIORY GŁÓWNYCH ZIEMIOPŁODÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	28455	31945	28003	99,7	112,3	87,7
w tym zboża podstawowe [a]	24262	27324	24741	99,4	112,6	90,5
w tym:						
pszenica	9485	11629	10958	110,2	122,6	94,2
żyto	3359	2793	2013	116,3	83,1	72,1
jęczmień	2934	3275	2961	70,2	111,6	90,4
owies z mieszankami zbożowymi	3727	3945	3152	72,9	105,9	79,9
pszenżyto	4273	5247	5339	127,6	122,8	101,8
Ziemniaki [b]	7290	7689	6314	80,6	105,5	82,1
Buraki cukrowe	11234	13489	9364	91,0	120,1	69,4
Oleiste	2703	3326	2763	142,5	123,0	83,1
w tym rzepak i rzepik	2678	3276	2701	143,5	122,3	82,4
Warzywa	4986	5607	4795	91,8	112,5	85,5
Owoce	4128	4189	4100	107,4	101,5	97,9

a Z mieszankami zbożowymi.
b Z ogrodami przydomowymi

TABL. 5. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROŚLINNYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Zboża	10636,2	12362,0	12005,0	95,5	116,2	97,1
w tym zboża podstawowe	8076,0	9847,5	9896,7	95,4	121,9	100,5
pszenica	5040,0	6809,5	6785,5	88,6	135,1	99,6
żyto	1280,3	1101,6	889,5	127,4	86,0	80,7
jęczmień	948,3	811,6	877,2	90,7	85,6	108,1
owies z mieszankami zbożowymi	126,3	117,6	117,3	107,7	93,1	99,8
pszenżyto	681,1	1007,2	1227,2	111,6	147,9	121,8
Ziemniaki	1379,9	1613,6	1530,4	91,4	116,9	94,8
Buraki cukrowe	11936,2	12537,9	10687,4	98,2	105,0	85,2
Rzepak i rzepik	2290,1	2095,8	1898,3	151,8	91,5	90,6
Warzywa	1683,2	1817,5	1652,0	100,3	108,0	90,9
Owoce	2882,4	2875,2	2554,7	100,3	99,8	88,9

TABL. 6. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD ZBÓŻ PODSTAWOWYCH I ZIEMNIAKÓW[a]**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012/13	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	2014/15
	zboża podstawowe			Ziemniaki		
	w tysiącach ton					
Przychód	**26959**	**27253**	**28767**	**9248**	**7639**	**8063**
Produkcja	24413	24262	27325	9041	7290	7690
Import	1005	1450	1089	207	349	373
Zmniejszenie zapasów[b]	1541	1541	353	-	-	-
Rozchód	**26959**	**27253**	**28767**	**9248**	**7639**	**8063**
Eksport	2967	4533	6208	713	731	699
Zużycie krajowe	23992	22720	22559	8535	6908	7364
siew/ sadzenie	1695	1687	1649	1021	700	751
straty	1015	905	958	702	400	544
spasanie	13960	13123	12602	2108	1505	1724
zużycie przemysłowe[c]	1904	2030	1905	479	355	495
w tym na skrobię	235	263	248	440	330	448
spożycie	5047	4962	4838	4225	3948	3850
Zwiększenie zapasów[b]	371	13	607	-	-	-

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory. *b* Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu; łącznie z zapasami w gospodarstwach rolnych. *c* Bez przemiału zbóż.

TABL. 7. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD WARZYW I OWOCÓW**[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2012/13	2013/14	2014/15	2012/13	2013/14	2014/15
	Warzywa			Owoce		
	w tysiącach ton					
Przychód	**5992**	**5662**	**6195**	**5173**	**5452**	**5048**
Produkcja	5430	4986	5607	3843	4128	4189
Import	562	676	588	1330	1324	859
Rozchód	**5992**	**5662**	**6195**	**5173**	**5452**	**5048**
Eksport	935	853	1051	1832	1756	1095
Zużycie krajowe	5057	4809	5144	3341	3696	3953
straty	550	500	619	268	480	377
spasanie	50	40	60	-	-	-
spożycie	4457	4269	4465	2983	3116	3471
zużycie przemysłowe	-	-	-	90	100	105

a Łącznie z przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 8. **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**[a] **(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	**160 539,7**	**160 092,5**	**162 392,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Owoce i warzywa przetworzone i zakonserwowane	12 180,0	11 967,2	12 508,7	7,6	7,5	7,8
w tym:						
ziemniaki przetworzone i zakonserwowane	1 220,8	1 220,8	1 318,2	0,8	0,8	0,8
soki z owoców i warzyw	3 714,7	3 309,7	3 508,9	2,3	2,1	2,2
Oleje i tłuszcze zwierzęce i roślinne	4 109,4	4 088,7	4 241,3	2,6	2,6	2,6
Produkty przemiału zbóż, skrobia i produkty skrobiowe	7 284,5	6 624,3	6 802,6	4,5	4,1	4,2
w tym produkty przemiału zbóż	6 225,3	5 715,9	5 805,3	3,9	3,6	3,6
Wyroby piekarskie i mączne	13 319,3	13 461,3	13 419,4	8,3	8,4	8,4
w tym:						
pieczywo, świeże wyroby ciastkarskie i ciastka	9 062,8	9 404,3	9 595,7	5,6	5,9	6,0
makarony, pierogi, kluski, kuskus i podobne wyroby mączne	703,7	692,4	648,7	0,4	0,4	0,4
Pozostałe artykuły spożywcze	26 389,6	24 593,0	23 793,5	16,4	15,4	14,9
w tym:						
cukier	5 238,2	3 826,5	3 369,4	3,3	2,4	2,1
Napoje	**30 985,9**	**30 361,6**	**29 650,4**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
napoje spirytusowe	9 001,3	8 563,4	8 675,0	29,0	28,2	28,6
piwo	12 378,5	12 017,8	11 216,7	39,9	39,6	36,9
Wyroby tytoniowe	**16 373,7**	**17 298,8**	**17 786,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba osób pracujących przekracza 9 osób.

TABL. 9. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO[a] (pochodzenia roślinnego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2013	2014	2015	2013	2014	2015
					rok poprzedni = 100		
Soki z owoców i warzyw	tys. t	895,5	987,3	1063,5	105,0	110,3	107,7
Warzywa zamrożone	tys. t	636,4	651,8	610,4	105,3	102,4	93,7
Konserwy warzywne	tys. t	236,3	368,9	303,2	100,5	156,1	82,2
Owoce i orzechy zamrożone	tys. t	437,7	440,5	487,9	114,2	100,7	110,8
Marmolada, powidła i dżemy	tys. t	117,2	119,2	124,1	93,9	101,7	104,1
Kompoty i owoce pasteryzowane	tys. t	70,0	65,7	63,3	107,3	93,8	96,4
Przemiał zbóż	tys. t	2769,1	2741,0	2816,0	101,7	99,0	102,7
w tym: pszenicy	tys. t	2386,1	2395,3	2418,9	102,0	100,4	101,0
żyta	tys. t	269,5	266,5	271,1	99,9	98,9	101,7
Mąka	tys. t	2467,0	2509,5	2556,1	101,2	101,7	101,9
Pieczywo świeże	tys. t	1689,2	1569,5	1587,8	104,1	92,9	101,2
Cukier (w przeliczeniu na biały)	tys. t	1952,1	2070,4	1670,1	97,8	106,1	80,7
Makaron	tys. t	175,8	167,7	182,2	100,3	95,4	108,6
Wódka czysta	mln l	115,7	88,1	96,1	112,1	76,2	109,0
Spirytus[b] (alkohol etylowy) w przeliczeniu na surowy 100°	mln l	-	-	-	-	-	-
Wina gronowe	mln l	12,9	13,4	15,3	220,5	103,4	114,4
Miody pitne	mln l	0,9	0,9	0,9	102,8	101,0	91,0
Napoje fermentowane z wyjątkiem moszczów i miodów	mln l	139,2	138,3	124,1	98,3	99,3	89,7
Piwo otrzymywane ze słodu[c]	mln hl	40,0	40,1	40,9	101,0	100,2	102,0
Napoje owocowe	tys. t	806,3	824,6	870,0	99,0	102,3	105,5

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Od 2009 r. spirytus klasyfikowany jest w dziale „Chemikalia, wyroby chemiczne i włókna sztuczne". *c* O zawartości powyżej 0,5% alkoholu.

TABL. 10. **PODAŻ[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia roślinnego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2013	2014	2015	2013	2014	2015
					rok poprzedni = 100		
Mąka pszenna	tys. t	2205	2220	2256	100,7	100,7	101,6
Kasze i grysiki	tys. t	202	180	186	127,0	89,1	103,4
Makaron	tys. t	218	206	217	106,3	94,5	105,2
Margaryna i produkty do smarowania[b] (z wyłączeniem margaryny płynnej)	tys. t	342	341	320	103,0	99,7	94,0
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100%	tys. hl	1448	1067	1186	114,3	73,7	111,2
Wina i miody pitne	tys. hl	2278	2392	2405	99,0	105,0	100,5
Piwo otrzymywane ze słodu[c]	tys. hl	38004	38014	38337	99,9	100,0	100,9

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. b O obniżonej lub niskiej zawartości tłuszczu. c O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 11. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW POCHODZENIA ROŚLINNEGO według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach zł			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	**14885639**	**15610750**	**17105732**	**99,1**	**108,0**	**103,5**
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście.....	1072844	1156048	1150986	108,4	96,7	96,8
Warzywa	2375554	2573852	2697473	115,5	120,3	97,7
Owoce i orzechy jadalne.....	4912584	5262718	5879453	108,4	104,2	105,7
Kawa, herbata i przyprawy	2052208	2021835	2563999	94,2	98,9	108,7
Zboża	1412700	1491046	1396326	79,9	118,5	91,7
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	714284	689702	875303	88,9	107,0	136,2
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	1663640	1643629	1836101	79,3	106,8	106,5
EKSPORT						
Razem	**17288936**	**17976821**	**19808835**	**120,2**	**110,1**	**107,2**
w tym:						
Drzewa i inne rośliny; bulwy, korzenie; cięte kwiaty i ozdobne liście	588442	535295	599908	107,5	86,9	95,8
Warzywa	3979674	3938443	4065843	105,2	99,9	104,7
Owoce i orzechy jadalne.....	4845478	4370631	4345837	109,2	98,9	100,3
Kawa, herbata i przyprawy	1768748	2423038	2882020	105,2	130,1	104,8
Zboża	3521923	4292002	4840764	140,9	136,2	111,6
Produkty przemysłu młynarskiego; słód, skrobia.....	730396	670975	779416	100,3	94,3	117,5
Nasiona i owoce oleiste; ziarna, nasiona i owoce różne; rośliny przemysłowe i lecznicze; słoma i pasza	1787717	1687051	2228508	224,2	106,8	123,7

TABL. 12. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH (pochodzenia roślinnego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Pszenica i meslin	552,4	514,2	419,9	78,7	93,1	81,7
Jęczmień	155,2	245,9	97,2	80,1	158,4	39,5
Kukurydza (ziarno)	281,7	351,2	367,6	57,3	124,7	104,7
Oleje roślinne niemodyfikowane chemicznie	538,5	570,0	536,2	100,8	105,9	94,1
Warzywa świeże lub schłodzone	452,6	524,0	514,5	119,5	115,8	98,2
Owoce świeże lub suszone	1324,4	1355,9	1400,9	108,7	102,4	103,3
w tym:						
owoce cytrusowe świeże lub suszone	485,2	463,3	474,3	105,0	95,5	102,4
banany świeże lub suszone	299,0	326,5	374,9	135,1	109,2	114,8
Kawa palona i nie palona i jej substytuty	126,4	116,4	142,1	86,4	92,1	122,1
Ziarno kakaowe	10,6	15,1	14,9	101,6	142,1	98,7
Herbata	32,3	35,7	34,5	98,2	110,4	96,6
EKSPORT						
Ziemniaki świeże lub schłodzone	43,8	40,3	15,1	87,9	91,8	37,6
Warzywa świeże lub schłodzone	684,0	713,6	653,1	106,2	104,3	91,5
Warzywa zamrożone	455,4	398,5	442,7	103,2	87,5	111,1
Owoce świeże lub suszone	1495,5	1313,0	1121,6	119,4	87,8	85,4
Owoce zamrożone	306,4	316,8	360,5	100,5	103,4	113,8
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów i grzybów	380,0	372,1	380,2	111,3	97,9	102,2
Warzywa, orzechy i owoce konserwowane cukrem	518,1	538,3	563,6	113,8	103,9	104,7

TABL. 13. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia roślinnego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
				rok poprzedni = 100		
Ziarno 4 zbóż[a] w przeliczeniu na przetwory w kg	108,0	106,0	103,0	100,0	98,1	97,2
Ziemniaki[a] w kg	102,0	101,0	100,0	91,9	99,0	99,0
Warzywa w kg	102,0	104,0	105,0	99,0	102,0	101,0
Owoce w kg	46,0	47,0	53,0	100,0	102,2	112,8
Cukier w kg	41,9	44,3	39,5	98,6	105,7	89,2
Wódki, likiery, inne napoje alkoholowe w przeliczeniu na 100% w l	3,6	3,2	3,2	120,0	88,9	100,0
Wina i miody pitne w l	5,8	6,3	6,3	98,3	108,6	100,0
Piwo otrzymywane ze słodu[b] w l	97,7	98,9	99,1	98,4	101,2	100,2
Papierosy z tytoniu w szt	1553	1315	1466	89,9	84,7	111,5

a Dane dotyczą lat gospodarczych. *b* O zawartości od 0,5% alkoholu.

TABL. 14. **GLOBALNA I TOWAROWA PRODUKCJA ZWIERZĘCA (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015[a]	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
PRODUKCJA GLOBALNA						
Produkcja zwierzęca	**49780,7**	**51535,4**	**49202,2**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Żywiec rzeźny[b]	26162,1	27451,3	27980,9	52,6	53,3	56,9
w tym:						
bydło (bez cieląt)	4430,3	4835,4	5540,6	8,9	9,4	11,3
cielęta	327,3	288,0	132,7	0,7	0,6	0,3
trzoda chlewna	11100,9	11143,1	10836,8	22,3	21,6	22,0
drób	10108,8	10962,7	11236,3	20,3	21,3	22,8
Mleko krowie	17053,7	17317,3	14652,2	34,3	33,6	29,8
Jaja kurze	4989,1	5109,7	5175,8	10,0	9,9	10,5
PRODUKCJA TOWAROWA						
Produkcja zwierzęca	**44041,1**	**45456,9**	**43378,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Żywiec rzeźny[b]	25322,4	26248,4	26213,9	57,5	57,7	60,4
w tym:						
bydło (bez cieląt)	4156,2	4540,3	5225,8	9,4	10,0	12,1
cielęta	259,8	239,7	103,9	0,6	0,5	0,2
trzoda chlewna	10993,0	10807,5	9895,4	25,0	23,8	22,8
drób	9741,8	10476,1	10764,7	22,1	23,0	24,8
Mleko krowie	14045,5	14386,9	12212,4	31,9	31,7	28,1
Jaja kurze	4313,2	4405,5	4492,7	9,8	9,7	10,4

a Dane nieostateczne. *b* Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 15. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW (pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny w tys. szt.:						
w tym:						
bydło (bez cieląt)	1280	1417	1569	98,9	110,7	110,7
cielęta	379	297	149	83,6	78,4	50,2
trzoda chlewna	15593	16396	15773	90,5	105,1	96,2
owce	110	125	78	106,1	113,3	62,4
konie	32	33	41	61,4	101,3	124,2
Produkcja żywca rzeźnego w tys. t:						
w wadze żywej	5206	5845	6157	98,6	112,3	105,3
w tym:						
bydło (bez cieląt)	714	805	918	99,4	112,6	114,0
cielęta	33	30	14	81,4	90,1	46,7
trzoda chlewna	2059	2311	2354	92,7	112,2	101,9
drób	2373	2669	2840	105,0	112,5	106,4
w przeliczeniu na mięso w wbc (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3906	4378	4601	98,8	112,1	105,1
Mleko krowie w mln l	12348	12607	12859	100,4	102,1	102,0
Jaja kurze w mln szt.	10042	10255	10474	105,3	102,1	102,1

TABL. 16. **PRZECIĘTNE CENY WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w złotych			rok poprzedni = 100		
CENY SKUPU						
Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)	6,20	5,96	6,02	96,9	96,1	101,0
cielęta	9,71	9,57	9,65	92,1	98,6	100,8
trzoda chlewna	5,39	4,82	4,30	99,8	89,4	89,2
owce	7,02	6,99	7,46	93,5	99,6	106,7
konie	7,28	7,42	7,36	101,3	101,9	99,2
drób	4,22	4,08	3,94	101,0	96,7	96,6
w tym:						
kury	2,34	2,98	2,29	100,9	127,4	76,8
kurczaki	3,87	3,70	3,50	100,3	95,6	94,6
kaczki	5,36	4,97	4,59	100,0	92,7	92,4
gęsi	7,70	8,01	7,50	83,6	104,0	93,6
indyki	5,86	5,88	5,95	108,1	100,3	101,2
Mleko krowie – za 1 hl	135,64	137,11	113,40	113,2	101,1	82,7
Jaja kurze – za 1 szt	0,24	0,24	0,23	75,0	100,0	95,8
CENY TARGOWISKOWE						
Żywiec rzeźny – za 1 kg :						
bydło (bez cieląt)[a]	6,62	6,49	6,52	105,1	98,0	100,5
cielęta	9,62	9,72	9,71	96,7	101,0	99,9
trzoda chlewna	5,36	4,94	4,54	100,2	92,2	91,9
Kura żywa wagi 1,5-2 kg – za 1 szt	19,90	20,33	20,50	101,4	102,2	100,8
Jaja kurze – za 1 szt	0,66	0,66	0,66	98,5	100,0	100,0

a Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

TABL. 17. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ZWIERZĘCYCH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
				rok poprzedni = 100		
Żywiec rzeźny[a] w tys. t	4915,1	5414,1	5795,8	109,0	110,2	107,0
w tym:						
bydło (bez cieląt)	645,5	675,0	832,1	122,2	104,6	123,3
cielęta	11,6	15,1	14,6	114,8	130,1	96,6
trzoda chlewna	2017,2	2203,8	2250,4	108,8	109,2	102,1
drób	2225,3	2504,5	2680,8	106,0	112,5	107,0
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)[b]	3483,8	3842,0	4083,4	108,8	110,3	106,3
Mleko krowie w mln l	9643,0	10326,3	10567,4	100,6	107,1	102,3
Jaja kurze konsumpcyjne w mln szt	1098,8	1092,1	1079,2	85,5	99,4	98,8

a W wadze żywej. *b* Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 18. **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
W WADZE ŻYWEJ						
Produkcja żywca rzeźnego	5206	5845	6157	135,2	151,9	160,1
bydło	714	805	918	18,6	20,9	23,9
cielęta	33	30	14	0,9	0,8	0,3
trzoda chlewna	2059	2311	2354	53,4	60,0	61,2
owce	3,3	4,0	2,4	0,1	0,1	0,1
konie	18	18	23	0,4	0,5	0,6
drób	2373	2669	2840	61,6	69,4	73,8
kozy i króliki	6,0	8,2	6,1	0,2	0,2	0,2
W WADZE POUBOJOWEJ CIEPŁEJ						
Produkcja żywca rzeźnego						
w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	3906	4378	4601	101,5	113,8	119,6
mięso i tłuszcze	3696	4143	4351	96,0	107,7	113,1
wołowe	373	419	476	9,7	10,9	12,4
cielęce	20	18	8	0,5	0,5	0,2
wieprzowe	1606	1802	1836	41,7	46,8	47,7
baranie	1,5	1,8	1,1	0,0	0,0	0,0
końskie	9	10	13	0,3	0,3	0,3
drobiowe	1661	1869	1988	43,1	48,6	51,7
kozie i królicze[a]	26	23	29	0,7	0,6	0,8
podroby	210	135	250	5,5	6,1	6,5

a Łącznie z dziczyzną.

TABL. 18. **PRODUKCJA, IMPORT, EKSPORT I SPOŻYCIE MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	W tysiącach ton			na 1 mieszkańca w kilogramach		
Import żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	235	248	226	6,1	6,4	5,9
Eksport żywych zwierząt w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami)	41	37	34	1,1	1,0	0,9
Niezbilansowane różnice wagi[b]	40	-68	31	1,0	-1,7	0,8
Produkcja (mięsa, tłuszczów i podrobów)	4140	4521	4824	107,5	117,5	125,4
mięso i tłuszcze	3894	4256	4543	101,1	110,6	118,1
podroby	246	265	281	6,4	6,9	7,3
UBYTKI WAGI W UBOJU NA SKUTEK SCHŁODZENIA						
Ubytki	53	57	61	1,4	1,6	1,5
W WADZE SCHŁODZONEJ						
Produkcja:	4087	4464	4763	106,1	115,9	123,9
mięso	3484	3830	4088	90,5	99,5	106,4
wołowe	341	397	441	8,8	10,3	11,5
cielęce	14	15	5,9	0,4	0,4	0,2
wieprzowe	1415	1492	1581	36,8	38,8	41,1
baranie	0,9	1,3	0,7	0,0	0,0	0,0
końskie	11	7,7	9,7	0,3	0,2	0,3
drobiowe	1677	1894	2021	43,6	49,2	52,5
kozie i królicze[a]	26	23	29	0,6	0,6	0,8
podroby	244	263	279	6,3	6,8	7,2
tłuszcze	359	371	396	9,3	9,6	10,3
Uzysk tłuszczów poubojowych	8,8	10	1,3	0,2	0,3	0,0
Ubytki w uboju i przetwórstwie	162	176	192	4,2	4,5	5,0
Import[c]	734	750	816	19,1	19,5	21,2
Eksport[c]	1865	2005	2270	48,5	52,1	59,0
Zmniejszenie (+) lub zwiększenie (-) zapasów i rezerw	-4,6	-3,2	-8,9	-0,1	-0,1	-0,3
Spożycie (mięsa, podrobów i tłuszczów)	2799	3040	3109	72,6	79,0	80,8
mięso i podroby[d]	2602	2829	2885	67,5	73,5	75,0
mięso	2458	2675	2724	63,8	69,5	70,8
wołowe	57	61	46	1,5	1,6	1,2
wieprzowe	1367	1504	1591	35,5	39,1	41,4
drobiowe	1020	1084	1043	26,5	28,2	27,1
pozostałe	14	26	44	0,3	0,6	1,1
podroby	144	154	161	3,7	4,0	4,2
tłuszcze z uboju	197	211	224	5,1	5,5	5,8

a Łącznie z dziczyzną. *b* Różnice wagi między produkcją żywca w przeliczeniu na mięso a produkcją mięsa, tłuszczów i podrobów uzyskanych z uboju; łącznie z ubytkami wagi w obrocie. *c* Mięso surowe, podroby i tłuszcze oraz przetwory w przeliczeniu na mięso. *d* Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.

TABL. 19. **PRZYCHÓD I ROZCHÓD MLEKA**[a]

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015
	w milionach litrów		
Przychód	**13792**	**14335**	**14530**
Produkcja	12348	12607	12859
Import	1413	1728	1630
Zmniejszenie zapasów[b]	31		41
Rozchód	**13792**	**14335**	**14530**
Eksport	2851	3454	3485
Zużycie krajowe	10941	10881	11045
straty	25	25	26
spasanie	529	577	590
spożycie	10387	10144	10429
Zwiększenie zapasów[b]	-	135	-

a Łącznie z przeznaczonym na przetwory. *b* Zapasy w przetwórstwie przemysłowym i w handlu.

TABL. 20. **WARTOŚĆ PRODUKCJI SPRZEDANEJ WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO**[a] **(ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
Artykuły spożywcze	**160 539,7**	**160 092,5**	**162 392,9**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym:						
Mięso i wyroby z mięsa, zakonserwowane	49 544,9	51 703,7	53 853,4	30,9	32,3	33,6
w tym :						
mięso przetworzone i zakonserwowane, z wyłączeniem mięsa z drobiu	20 186,7	20 833,5	20 486,0	12,6	13,0	12,8
mięso z drobiu przetworzone i zakonserwowane	12 646,5	13 678,1	14 734,1	7,9	8,5	9,2
wyroby z mięsa, włączając mięso drobiowe	16 711,7	17 192,0	18 633,4	10,4	10,7	11,6
Wyroby mleczarskie	26 145,9	26 326,6	24 022,3	16,3	16,4	15,0
w tym:						
mleko i przetwory mleczne	25 065,0	25 240,8	22 941,2	15,6	15,8	14,3
w tym:						
mleko płynne przetworzone	4 590,4	4 383,8	4 141,6	2,9	2,7	2,6
śmietana o zawartości tłuszczu większej niż 6% masy, niezagęszczona i niesłodzona	2 249,4	2 304,5	2 026,9	1,4	1,4	1,3
mleko i śmietana w postaci stałej	1 849,7	2 424,2	1 749,9	1,2	1,5	1,1
masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka	2 503,4	2 431,5	2 362,6	1,6	1,5	1,5
sery i twarogi	9 405,0	9 242,3	8 565,4	5,8	5,8	5,4
mleko i śmietana zagęszczone, słodzone lub nie, inne niż w stanie stałym	293,1	286,1	261,5	0,2	0,2	0,2
Ryby, skorupiaki i mięczaki, przetworzone i zakonserwowane	7 436,7	7 865,5	8 857,6	4,6	4,9	5,5

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób

TABL. 21. **PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH WYROBÓW PRZEMYSŁU SPOŻYWCZEGO[a] (pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Jednostka miary	2013	2014	2015	2013	2014	2015
					rok poprzedni = 100		
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej[b]							
bydła i cieląt	tys.t	214,4	203,5	214,7	92,9	94,9	105,5
trzody chlewnej	tys.t	1185,8	1216,2	1221,6	107,5	102,6	100,5
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne.....	tys.t	89,9	95,1	112,2	97,3	105,8	117,9
Mięso drobiowe.....	tys.t	2042,3	2198,7	2382,7	105,8	107,7	108,4
Wędliny[c].....	tys. t	767,3	775,3	774,8	100,4	101,0	99,9
Konserwy mięsne i podrobowe wołowe i cielęce, włączając szynki, łopatki wołowe, cielęce i wieprzowe konserwowe	tys. t	66,8	64,4	65,9	102,1	96,4	102,3
Konserwy z ryb	tys. t	51,5	51,1	57,0	103,4	99,2	111,5
Mleko spożywcze normalizowane.....	mln l	1921,9	1957,5	1942,9	110,8	101,9	99,3
Śmietana normalizowana ..	mln l	214,5	224,5	214,4	92,6	104,6	95,5
Mleko i śmietana w postaci stałej.....	tys. t	153,8	236,1	207,7	99,3	153,4	88,0
Masło[d]	tys. t	170,1	179,6	191,4	100,2	105,6	106,6
Sery podpuszczkowe dojrzewające.....	tys. t	310,7	301,3	309,5	99,4	97,0	102,7
Ser świeży (niedojrzewający i niekonserwowany), łącznie z serem serwatkowym i twarogiem.	tys. t	405,2	406,0	429,9	105,0	100,2	105,9

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. *b* Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. *c* Bez drobiowych. *d* Łącznie z pozostałymi tłuszczami do smarowania.

TABL. 22. **PODAŻ[a] WYBRANYCH TOWARÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
Przetwory mięsne i podrobowe ze zwierząt rzeźnych[b]	901	868	896	100,1	96,3	103,2
w tym wędliny[c]	563	674	677	80,7	119,7	100,3
Mięso drobiowe	1498	1530	1583	103,3	102,1	103,5
Konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie drobiowe	235	207	175	94,3	88,0	84,4
Tłuszcze zwierzęce topione jadalne	85,7	82,0	103	88,8	95,7	125,2
Masło i pozostałe tłuszcze do smarowania[d]	151	159	164	98,7	105,3	103,0
Sery i twarogi	675	658	687	101,0	97,5	104,3
w tym sery podpuszczkowe dojrzewające	243	244	260	96,4	100,4	106,6

a Ilość wytworzonych w kraju wyrobów (dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób), pomniejszona o ich eksport i powiększona o import. *b* Obejmują: konserwy, wędliny, wyroby wędliniarskie i pozostałe przetwory. *c* Bez końskich, wątrobianych, z dziczyzny i królików. d Otrzymywane z mleka.

TABL. 23. **IMPORT I EKSPORT ZWIERZĄT ŻYWYCH I PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO według działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Razem	**18026289**	**18963644**	**18890832**	**113,3**	**108,0**	**106,1**
w tym:						
Zwierzęta żywe	2551910	2653583	2358902	141,8	109,2	102,3
Mięso i podroby jadalne	5973366	5876752	5924991	101,8	105,5	111,8
Ryby i inne bezkręgowce wodne	5607000	6146022	6360730	108,0	110,7	101,5
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	3045656	3443051	3413411	134,0	109,9	109,5
EKSPORT						
Razem	**27768306**	**29115590**	**30491681**	**109,4**	**106,5**	**110,1**
w tym:						
Zwierzęta żywe	781138	691712	682321	91,9	92,6	93,9
Mięso i podroby jadalne	14071428	14233751	16391859	112,6	105,1	115,7
Ryby i inne bezkręgowce wodne	4046553	4518297	4682851	112,1	102,1	104,9
Produkty mleczarskie, jaja ptasie, miód naturalny, jadalne produkty pochodzenia zwierzęcego	7955339	8775652	7815956	102,8	112,2	104,5

TABL. 24. **IMPORT I EKSPORT WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW ROLNO-SPOŻYWCZYCH (pochodzenia zwierzęcego) według nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w tysiącach ton			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Bydło żywe[a]	72,9	105,1	120,8	175,3	144,2	115,0
Drób żywy[a]	70372,9	84067,7	90292,9	114,5	119,5	107,4
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	614,4	626,7	690,2	101,3	102,0	110,1
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	37,4	35,2	34,4	89,3	94,2	97,9
Ryby świeże, schłodzone i zamrożone	233,8	254,6	260,2	108,5	108,9	102,2
Filety i inne mięso z ryb świeże, schłodzone i zamrożone	186,9	185,1	179,9	106,6	99,0	97,2
Ser i twaróg	60,7	65,3	75,7	119,6	107,6	115,8
EKSPORT						
Konie, osły, muły, osłomuły żywe[a]	12,9	11,6	12,1	78,2	89,8	104,4
Bydło żywe[a]	215,7	152,1	129,0	72,1	70,5	84,8
Owce i kozy żywe[a]	53,0	45,5	34,6	95,5	85,9	75,9
Mięso (bez drobiu) świeże, schłodzone i zamrożone	763,5	721,4	804,9	116,0	94,5	111,6
Mięso i jadalne podroby z drobiu świeże, schłodzone i zamrożone	582,4	709,3	841,1	110,9	121,8	118,6
Przetwory mięsne	219,9	230,8	261,2	116,2	104,9	113,2
Mleko i śmietana	394,7	541,7	663,7	96,7	137,2	122,5
Ser i twaróg	206,6	205,9	220,9	117,0	99,7	107,3

a W tys. szt.

TABL. 25. **SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW KONSUMPCYJNYCH (pochodzenia zwierzęcego) NA 1 MIESZKAŃCA**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
				rok poprzedni = 100		
Mięso i podroby[a] w kg	67,5	73,6	75,0	95,1	109,0	101,9
w tym mięso	63,8	69,5	70,9	94,8	108,9	102,0
Tłuszcze jadalne zwierzęce w kg	5,1	5,5	5,8	85,0	107,8	105,5
Masło w kg	4,1	4,2	4,5	100,0	102,4	107,1
Mleko krowie[b] w l	206	205	213	106,7	99,5	103,9
Jaja kurze w szt	148	155	144	105,7	104,7	92,9

a Łącznie z mięsem i podrobami przeznaczonymi na przetwory.
b Łącznie z mlekiem przeznaczonym na przetwory; bez mleka przerobionego na masło.

TABL. 26. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
OGÓŁEM	**685658,7**	**704841,5**	**721998,5**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
W punktach sprzedaży detalicznej[a]	659981,8	677062,6	691056,9	96,3	96,1	95,7
Towary konsumpcyjne	542140,7	562120,6	581218,4	79,1	79,7	80,5
żywność i napoje bezalkoholowe	166490,1	165824,2	165160,9	24,3	23,5	22,9
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	54637,4	54528,1	54781.9	8,0	7,7	7,6
towary nieżywnościowe[b]	321013,2	341768,3	361275,7	46,8	48,5	50,0
Towary niekonsumpcyjne	117841,1	114941,9	109838,5	17,2	16,4	15,2
W placówkach gastronomicznych	25676,8	27778,9	30941,6	3,7	3,9	4,3

a Łącznie ze sprzedażą dokonywaną w hurtowniach i u producentów. *b* Bez wyrobów tytoniowych.

TABL. 27. **OBROTY HANDLU ZAGRANICZNEGO TOWARAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI NA TLE OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO OGÓŁEM (ceny bieżące)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	w milionach złotych			w odsetkach		
IMPORT						
OGÓŁEM	**656098,2**	**704567,5**	**740973,3**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym towary rolno-spożywcze:						
Przetwory spożywcze	23688,8	25589,6	28150,2	3,6	3,6	3,8
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	18026,3	18963,6	18890,8	2,7	2,7	2,5
Produkty pochodzenia roślinnego	14885,6	15610,8	17105,7	2,3	2,2	2,3
Tłuszcze i oleje	3203,0	3149,7	3068,8	0,5	0,4	0,4
EKSPORT						
OGÓŁEM	**647878,8**	**693471,6**	**750835,8**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tym towary rolno-spożywcze:						
Przetwory spożywcze	38003,1	41994,0	46998,0	5,9	6,1	6,3
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	27768,3	29115,6	30491,7	4,3	4,2	4,1
Produkty pochodzenia roślinnego	17288,9	17976,8	19808,8	2,7	2,6	2,6
Tłuszcze i oleje	2342,7	2422,2	2567,2	0,4	0,3	0,3
SALDO OBROTÓW						
OGÓŁEM	**-8219,4**	**-11095,9**	**9862,5**	**x**	**x**	**x**
w tym towary rolno-spożywcze:						
Przetwory spożywcze	14314,3	16404,4	18847,8	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	9742,0	10152	11600,9	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego	2403,3	2366	2703,1	x	x	x
Tłuszcze i oleje	-860,3	-727,5	-501,6	x	x	x

TABL. 28. **IMPORT I EKSPORT TŁUSZCZÓW, OLEJÓW I PRZETWORÓW SPOŻYWCZYCH według sekcji i działów nomenklatury CN**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014	2015	2013	2014	2015
	ceny bieżące			ceny stałe		
	w tysiącach złotych			rok poprzedni = 100		
IMPORT						
Tłuszcze i oleje	3202970	3149729	3068837	97,2	106,5	100,1
Przetwory spożywcze	23688806	25589629	28150236	102,1	108,2	105,9
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	1691073	1638932	1389866	89,8	101,9	88,9
Kakao i przetwory	2892423	3427166	4221629	110,9	106,0	111,4
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	2451170	2535052	2719069	106,6	101,5	105,3
Przetwory z warzyw, owoców, orzechów lub innych części roślin	2419657	2501606	3013068	113,9	105,7	106,8
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	2550019	2538853	2926970	115,2	98,0	112,2
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	1982811	2379724	2993188	95,2	122,1	116,7
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	943375	899215	909939	108,8	107,2	100,9
EKSPORT						
Tłuszcze i oleje	2342679	2422223	2567196	151,4	115,1	107,5
Przetwory spożywcze	38003132	41994046	46998029	109,7	109,8	110,8
w tym:						
Cukry i wyroby cukiernicze	2469159	2296988	2341646	97,8	105,4	101,0
Kakao i przetwory	4727376	5189824	6184560	116,8	100,7	113,3
Przetwory ze zbóż, mąki, skrobi lub mleka; pieczywo cukiernicze	4835706	5957598	7445801	112,7	119,5	120,7
Przetwory z warzyw, owoców orzechów lub innych części roślin	4625423	4302513	4421631	112,9	107,0	106,5
Napoje bezalkoholowe, alkoholowe i ocet	2348765	2736361	3158053	119,0	107,0	115,9
Tytoń i przetworzone namiastki tytoniu	6413472	8145959	9222704	100,7	117,8	111,9
Przetwory z mięsa, ryb lub skorupiaków, mięczaków i innych bezkręgowców wodnych	4424908	4573090	5037591	109,0	105,6	109,5

TABL. 29. **IMPORT I EKSPORT ŻYWNOŚCI I ZWIERZĄT ŻYWYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**51100499,3**	**53995541,0**	**75262210,4**	**81419038,8**	**24161711,1**	**27423497,8**
UNIA EUROPEJSKA	**35347835,3**	**36773501,3**	**58604510,9**	**65835435,9**	**23256675,6**	**29061934,6**
Austria	667676,1	668223,0	818051,1	949350,0	150374,9	281127,0
Belgia	1950795,7	2135461,2	1274343,6	1452498,5	-676452,1	-682962,7
Bułgaria	156201,0	183890,1	790600,9	853919,1	634399,9	670029,0
Chorwacja	63713,1	78913,0	405054,7	508421,8	341341,6	429508,8
Cypr	35379,7	30907,2	125916,5	196896,3	90536,8	165989,1
Czechy	1352153,3	1489275,4	4408296,4	5111388,8	3056143,0	3622113,4
Dania	2697279,0	2657405,1	1628871,5	1774554,1	-1068407,5	-882851,0
Estonia	48390,5	58041,5	451340,4	507369,3	402949,9	449327,8
Finlandia	94170,5	79708,7	463063,7	444392,7	368893,2	364683,9
Francja	1838092,7	1619249,2	3579071,1	4084441,0	1740978,5	2465191,8
Grecja	341011,0	336695,0	500750,0	570441,7	159739,0	233746,7
Hiszpania	3037184,6	3266270,5	1520122,3	1846092,8	-1517062,3	-1420177,7
Holandia	3520318,9	3641541,3	3595173,9	4164646,8	74855,0	523105,5
Irlandia	537318,5	682788,4	606254,8	725817,3	68936,2	43028,9
Litwa	709450,9	651545,0	1696537,5	1951499,6	987086,5	1299954,6
Luksemburg	17946,7	1451,1	24929,6	29375,4	6982,9	27924,3
Łotwa	207591,5	225824,8	1083138,3	1121219,0	875546,8	895394,2
Malta	0,4	463,9	32028,0	34603,6	32027,6	34139,7
Niemcy	11411159,7	11832333,4	17399402,4	19167741,8	5988242,7	7335408,3
Portugalia	178672,4	294348,4	302731,0	334907,5	124058,6	40559,1
Rumunia	141546,4	115578,1	1549154,2	1898095,3	1407607,8	1782517,2
Słowacja	1033115,0	1127216,8	2251921,8	2434902,0	1218806,8	1307685,2
Słowenia	30293,0	34340,7	209750,5	250283,0	179457,5	215942,3
Szwecja	809411,7	841083,1	1400965,8	1553275,1	591554,2	712192,1
Węgry	912585,0	988181,0	1879211,8	1859675,4	966626,9	871494,4
Wielka Brytania	1417091,4	1395273,4	6625355,2	7793850,0	5208263,8	6398576,6
Włochy	2112128,5	2312293,9	3981219,9	4208812,7	1869091,4	1896518,8
Niewyszczególniony kraj UE	27157,9	25197,8	1253,9	6965,1	-25904,0	-18232,7
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**676319,2**	**755627,8**	**4907482,0**	**2698826,8**	**4231162,8**	**1943199,1**
Armenia	789,8	2409,0	30673,5	89091,5	29883,7	86682,5
Białoruś	31161,3	52810,7	1086341,4	928011,8	1055180,1	875201,1
Kazachstan	91055,8	76075,3	298905,3	244688,0	207849,5	168612,7
Kirgistan	621,0	1651,5	29174,1	14587,3	28553,1	12935,9
Rosja	552691,3	622681,3	3462387,6	1422448,1	2909696,3	799766,9
EFTA	**3170969,5**	**3157900,5**	**651927,8**	**730128,5**	**-2519041,7**	**-2427772,0**
Islandia	15194,5	176409,0	34607,2	30414,6	-117187,3	-145994,3
Lichtenstein	3124,0	1933,6	64,0	168,3	-3060,0	-1765,3
Norwegia	2900235,1	2856309,8	329090,1	372296,0	-2571145,1	-2484013,8
Szwajcaria	115815,9	123248,2	288166,6	327249,6	172350,7	204001,4
POZOSTAŁE	**11905375,4**	**13308511,4**	**11098289,8**	**12154647,6**	**-807085,6**	**-1153863,8**
w tym:						
Ukraina	738207,9	860119,1	1339111,8	1096540,8	600904,0	236421,6
Mołdawia	54353,1	59707,7	70702,1	80782,8	16349,0	21075,1
Stany Zjednoczone	627537,5	816937,2	977199,6	1216022,0	349662,1	399084,8
Kanada	129586,7	138419,1	183420,0	248818,3	53833,4	110399,2
Chiny	921080,6	978645,8	642252,0	513536,1	-278828,6	-465109,7

TABL. 30. **IMPORT I EKSPORT NAPOJÓW I TYTONIU WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**4539530,8**	**5497312,3**	**10802389,1**	**12200946,5**	**6262858,2**	**6703634,2**
UNIA EUROPEJSKA	**2802329,0**	**3374107,6**	**9493346,2**	**10946056,1**	**6691017,2**	**7571948,5**
Austria	74326,4	98710,1	533164,6	553820,0	458838,2	455109,9
Belgia	23601,9	29166,3	342845,0	435318,2	319243,0	406151,9
Bułgaria	100080,6	103507,9	88574,6	155537,2	-11506,0	52029,3
Chorwacja	7860,7	11666,9	151357,9	212915,6	143497,1	201248,8
Cypr	0,0	128,9	39372,3	32107,2	39372,3	31978,2
Czechy	139655,3	204421,7	504306,2	735804,6	364650,9	531382,8
Dania	5120,2	2909,2	53985,8	61213,0	48865,6	58303,8
Estonia	40507,2	5572,0	46365,2	44730,5	5858,0	39158,5
Finlandia	71034,1	81373,5	75790,2	112100,7	4756,1	30727,3
Francja	208654,6	246741,1	2559959,9	2038003,9	2351305,3	1791262,8
Grecja	143585,6	225252,8	76860,5	147966,3	-66725,1	-77286,5
Hiszpania	126905,0	135256,9	231874,1	278414,9	104969,1	143158,0
Holandia	82693,2	72945,7	722327,9	1169259,3	639634,7	1096313,6
Irlandia	37103,9	52315,8	71635,8	93157,5	34531,9	40841,7
Litwa	89630,7	221320,7	182260,1	185482,2	92629,5	-35838,5
Luksemburg	1906,0	2968,7	3531,2	6017,9	1625,2	3049,2
Łotwa	1358,6	1999,9	56629,9	82825,2	55271,3	80825,3
Malta	3,7	-	4026,7	24757,8	4023,0	24757,8
Niemcy	720217,9	850135,2	1203884,1	1066033,2	483666,2	215897,9
Portugalia	70876,5	73345,2	27007,9	70654,9	-43868,6	-2690,3
Rumunia	96112,3	72064,4	210431,8	225417,1	114319,5	153352,7
Słowacja	12046,3	10535,2	294208,3	301488,2	282162,0	290953,0
Słowenia	954,9	279,0	129070,4	162152,8	128115,5	161873,8
Szwecja	25237,3	28627,7	75714,1	66333,6	50476,8	37705,9
Węgry	99839,5	75071,7	421547,7	485345,8	321708,2	410274,1
Wielka Brytania	304409,9	446392,9	370493,5	622588,0	66083,6	176195,2
Włochy	318606,5	321398,0	1015601,5	1576610,4	696994,9	1255212,4
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	519,0	-	519,0	-
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**21163,6**	**15877,3**	**92043,6**	**55174,6**	**70880,0**	**39297,3**
Armenia	1777,1	1741,4	1328,2	226,4	-448,9	-1515,1
Białoruś	842,1	911,8	4860,6	1637,9	4018,5	726,1
Kazachstan	5,1	4,2	4982,1	1649,5	4977,0	1645,2
Kirgistan	10281,0	6632,7	1534,5	646,0	-8746,5	-5986,7
Rosja	8258,2	6587,1	79338,2	51014,8	71080,0	44427,7
EFTA	**4686,1**	**3062,2**	**34532,3**	**47658,7**	**29846,2**	**44596,5**
Islandia	0,0	-	12996,3	16375,7	12996,3	16375,7
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	2067,0	736,9	8984,7	12198,2	6917,6	11461,3
Szwajcaria	2619,1	2325,3	12551,3	19084,8	9932,2	16759,5
POZOSTAŁE	**1711352,1**	**2104265,4**	**1182467,0**	**1152057,2**	**-528885,1**	**-952208,2**
w tym:						
Ukraina	7665,0	53103,0	42669,6	40031,1	35004,6	-13071,9
Mołdawia	30405,5	30028,4	683,3	1154,4	-29722,2	-28874,0
Stany Zjednoczone	357404,0	441656,6	168329,2	207530,3	-189074,8	-234126,3
Kanada	7734,7	7673,2	42201,1	49964,1	34466,4	42290,9
Chiny	127197,9	65086,3	3624,3	8347,0	-123573,6	-56739,3

TABL. 31. **IMPORT I EKSPORT ZBÓŻ OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**1491045,9**	**1396325,6**	**4292001,9**	**4840764,3**	**2800956,0**	**3444438,7**
UNIA EUROPEJSKA	**1165102,3**	**999663,5**	**2578974,8**	**2484450,7**	**1413872,5**	**1484787,2**
Austria	31809,8	29971,5	5345,8	4575,1	-26464,0	-25396,4
Belgia	5690,3	6612,8	2594,4	8712,6	-3095,9	2099,8
Bułgaria	447,2	451,8	30,3	24,9	-416,9	-426,9
Chorwacja	0,0	0,3	210,4	255,4	210,4	255,1
Cypr	0,0	-	4,4	0,9	4,4	0,9
Czechy	173041,5	176672,1	73753,2	80315,6	-99288,3	-96356,5
Dania	81269,6	28697,5	72549,4	63438,5	-8720,2	34741,0
Estonia	23,1	5762,5	521,8	879,6	498,6	-4882,9
Finlandia	12977,2	0,1	25685,2	17860,4	12708,1	17860,3
Francja	180783,1	155147,7	16654,0	24676,2	-164129,1	-130471,5
Grecja	26033,5	19685,2	7,6	5723,8	-26025,9	-13961,5
Hiszpania	8054,2	20105,3	227946,6	123026,1	219892,4	102920,8
Holandia	17037,9	19904,5	17044,9	40619,8	7,0	20715,2
Irlandia	5,6	-	12242,1	340,3	12236,6	340,3
Litwa	22105,9	29022,5	26176,3	8744,9	4070,4	-20277,7
Luksemburg	0,0	-	95,1	52,0	95,1	52,0
Łotwa	5483,2	9925,5	4195,3	739,7	-1287,9	-9185,8
Malta	0,0	-	30,6	27,0	30,6	27,0
Niemcy	158593,4	91315,7	1932946,4	1952252,4	1774353,0	1860936,7
Portugalia	963,6	9897,9	18566,0	18027,9	17602,4	8130,1
Rumunia	24866,3	17620,9	2547,6	6912,3	-22318,7	-10708,6
Słowacja	214832,2	202184,2	5787,6	6991,9	-209044,6	-195192,3
Słowenia	30,5	-	204,0	233,6	173,5	233,6
Szwecja	43986,4	26164,6	46618,3	44752,2	2632,0	18587,7
Węgry	101725,0	89161,9	7053,4	12189,4	-94671,6	-76972,5
Wielka Brytania	1050,0	582,9	56482,9	39420,5	55432,9	38837,6
Włochy	54292,7	60776,1	23681,1	23657,6	-30611,7	-37118,5
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	0,2	0,0	0,2
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**35846,3**	**34570,4**	**7678,2**	**9409,8**	**-28168,1**	**-25160,6**
Armenia	537,3	-	18,7	15,5	-518,7	15,5
Białoruś	0,0	-	3500,4	2082,1	3500,4	2082,1
Kazachstan	23120,2	17388,7	0,0	852,2	-23120,2	-16536,5
Kirgistan	×	-	×	50,1	×	50,1
Rosja	12188,8	17181,8	4159,2	6409,9	-8029,7	-10771,9
EFTA	**0,2**	**-**	**32851,1**	**44615,1**	**32850,9**	**44615,1**
Islandia	0,0	-	9167,5	7098,3	9167,5	7098,3
Lichtenstein	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Norwegia	0,0	-	23664,6	37395,4	23664,6	37395,4
Szwajcaria	0,2	-	19,0	121,3	18,8	121,3
POZOSTAŁE	**290097,1**	**362091,7**	**1672497,8**	**2302288,8**	**1382400,7**	**1940197,1**
w tym:						
Ukraina	66086,5	107096,0	376,6	2034,9	-65709,9	-105061,1
Mołdawia	10218,5	2165,0	0,0	0,0	-10218,5	-2165,0
Stany Zjednoczone	8448,0	7998,3	50877,7	15147,7	42429,7	7149,4
Kanada	7368,2	3834,7	73,3	70,9	-7294,9	-3763,8
Chiny	590,2	986,2	0,0	-	-590,2	-986,2

TABL. 32. **IMPORT I EKSPORT WARZYW OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**2573851,9**	**2697472,5**	**3938442,6**	**4065842,5**	**1364590,7**	**1368370,0**
UNIA EUROPEJSKA	**2186344,9**	**2290703,9**	**2973112,3**	**3593474,0**	**786767,3**	**1302770,2**
Austria	7663,4	4441,6	53847,2	60209,7	46183,8	55768,1
Belgia	68118,1	70976,0	111428,1	146662,9	43310,0	75686,9
Bułgaria	3412,3	4080,3	34531,1	41232,4	31118,8	37152,1
Chorwacja	5,4	7,5	23933,5	32728,6	23928,1	32721,0
Cypr	10526,8	7724,9	11991,5	15675,1	1464,7	7950,2
Czechy	26909,0	31218,0	184216,0	273471,0	157307,0	242253,0
Dania	3350,2	3040,0	66248,2	80975,1	62897,9	77935,1
Estonia	426,1	35,3	16476,3	25384,7	16050,2	25349,4
Finlandia	596,5	-	21057,1	23858,0	20460,6	23858,0
Francja	85801,8	82118,6	271213,5	308984,8	185411,7	226866,2
Grecja	20177,8	22999,3	53456,1	65945,9	33278,3	42946,6
Hiszpania	817695,7	832510,3	28160,9	62133,8	-789534,8	-770376,5
Holandia	438391,3	427025,2	147829,8	190100,6	-290561,5	-236924,7
Irlandia	0,0	-	8394,1	15522,4	8394,1	15522,4
Litwa	15066,7	16925,9	95620,1	147151,3	80553,4	130225,5
Luksemburg	0,0	-	578,8	525,0	578,8	525,0
Łotwa	3136,4	1240,0	38249,0	124790,0	35112,7	123550,0
Malta	0,0	78,0	46,9	39,2	46,9	-38,8
Niemcy	385747,0	436627,9	908995,1	940648,8	523248,0	504020,9
Portugalia	20684,4	41239,6	1767,0	6538,5	-18917,4	-34701,1
Rumunia	6892,6	8361,8	64741,4	85546,1	57848,8	77184,3
Słowacja	5357,7	2581,1	77033,8	96737,8	71676,1	94156,7
Słowenia	44,7	139,2	7007,9	8089,8	6963,2	7950,6
Szwecja	683,9	151,2	84154,8	87276,4	83470,9	87125,2
Węgry	45677,1	54778,3	48403,7	59509,7	2726,5	4731,4
Wielka Brytania	27685,8	24607,6	446593,1	525767,3	418907,3	501159,8
Włochy	192294,2	217796,3	167137,4	167969,1	-25156,8	-49827,2
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**15681,3**	**32099,2**	**692683,7**	**220399,6**	**677002,4**	**188300,4**
Armenia	-	162,8	1799,9	548,2	1799,9	385,4
Białoruś	7918,8	10018,5	245758,1	198755,6	237839,3	188737,0
Kazachstan	526,3	172,1	8987,3	15834,4	8461,0	15662,3
Kirgistan	621,0	1651,5	44,1	59,7	-577,0	-1591,7
Rosja	6615,1	20094,3	436094,3	5201,7	429479,2	-14892,6
EFTA	**324,3**	**450,9**	**49493,5**	**52630,4**	**49169,2**	**52179,5**
Islandia	9,2	23,8	67,3	75,0	58,1	51,2
Lichtenstein	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Norwegia	11,1	12,9	31671,4	39033,2	31660,3	39020,3
Szwajcaria	304,0	414,2	17754,8	13522,3	17450,8	13108,1
POZOSTAŁE	**371501,4**	**374218,6**	**223153,2**	**199338,5**	**-148348,2**	**-174880,1**
w tym:						
Ukraina	21891,5	22278,2	116308,5	43240,9	94417,1	20962,7
Mołdawia	1,0	-	8020,7	5128,6	8019,7	5128,6
Stany Zjednoczone	3726,8	5724,0	35373,1	50559,3	31646,3	44835,3
Kanada	10908,2	12096,0	10129,6	14666,5	-778,6	2570,5
Chiny	102978,9	102456,3	268,3	1555,4	-102710,6	-100900,9

TABL. 33. **IMPORT I EKSPORT OWOCÓW I ORZECHÓW JADALNYCH OGÓŁEM WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**5262717,8**	**5879452,9**	**4370630,8**	**4345836,8**	**-892087,0**	**-1533616,1**
UNIA EUROPEJSKA	**2896389,8**	**3080502,4**	**2511866,5**	**3301829,0**	**-384523,4**	**221326,6**
Austria	4131,4	12504,7	63846,6	68909,6	59715,2	56404,9
Belgia	36411,5	41923,7	204275,7	244579,2	167864,2	202655,4
Bułgaria	7259,2	9108,0	9396,6	9539,4	2137,4	431,4
Chorwacja	774,8	66,9	3936,9	6838,5	3162,0	6771,6
Cypr	1964,4	1508,6	5288,8	73449,3	3324,4	71940,6
Czechy	18492,6	35213,5	82679,2	186260,0	64186,6	151046,5
Dania	7485,1	9237,0	95406,8	113252,2	87921,7	104015,1
Estonia	802,1	622,4	14078,4	23436,2	13276,3	22813,9
Finlandia	5771,2	451,2	52987,8	57196,9	47216,6	56745,7
Francja	43791,3	29017,9	187976,5	191306,3	144185,2	162288,3
Grecja	149169,7	156071,0	12436,2	8686,1	-136733,6	-147384,9
Hiszpania	1286724,4	1263388,1	25459,8	25836,2	-1261264,6	-1237551,9
Holandia	148514,8	156883,0	195367,3	215467,4	46852,4	58584,4
Irlandia	252,7	1090,6	10145,5	28956,0	9892,9	27865,3
Litwa	4178,5	13138,8	92969,7	206890,5	88791,2	193751,7
Luksemburg	0,0	53,4	960,5	1147,9	960,5	1094,5
Łotwa	2793,7	7945,1	41735,7	187346,0	38941,9	179400,9
Malta	0,0	-	358,8	269,0	358,8	269,0
Niemcy	438895,6	586294,8	815838,3	980741,9	376942,7	394447,1
Portugalia	101547,4	113496,0	7182,7	14418,3	-94364,7	-99077,7
Rumunia	5133,2	3317,4	85643,6	109384,4	80510,4	106067,0
Słowacja	40147,7	15695,6	28604,8	27473,2	-11542,9	11777,5
Słowenia	8832,4	10446,6	1597,5	3659,4	-7234,9	-6787,2
Szwecja	18250,0	30300,1	149149,0	128597,8	130899,1	98297,7
Węgry	32572,1	37128,8	19832,7	23941,2	-12739,3	-13187,6
Wielka Brytania	33376,0	53461,4	255403,4	298508,3	222027,4	245047,0
Włochy	499117,9	492137,8	49306,9	64933,4	-449811,0	-427204,4
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,9	804,6	0,9	804,6
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**11977,5**	**43070,8**	**1336424,4**	**517739,0**	**1324446,9**	**474668,2**
Armenia	96,5	125,5	1911,2	121,4	1814,7	-4,2
Białoruś	8787,7	32500,6	485798,6	424075,7	477010,9	391575,2
Kazachstan	32,6	-	79913,4	89926,3	79880,8	89926,3
Kirgistan	0,0	-	153,2	1950,4	153,2	1950,4
Rosja	3060,7	10444,7	768648,0	1665,1	765587,3	-8779,5
EFTA	**352,1**	**582,9**	**109100,6**	**120115,4**	**108748,5**	**119532,6**
Islandia	24,5	-	14,5	121,9	-10,0	121,9
Lichtenstein	0,0	-	62,6	-	62,6	-
Norwegia	19,4	-	87615,6	94718,0	87596,1	94718,0
Szwajcaria	308,2	582,9	21407,9	25275,5	21099,7	24692,7
POZOSTAŁE	**2353998,4**	**2755296,8**	**413239,4**	**406153,4**	**-1940759,0**	**-2349143,4**
w tym:						
Ukraina	72908,2	112007,5	311868,5	233729,2	238960,3	121721,7
Mołdawia	6266,6	8874,9	1074,7	2483,8	-5191,9	-6391,1
Stany Zjednoczone	137616,7	155132,4	11155,8	14024,8	-126460,9	-141107,6
Kanada	8768,3	13057,7	9007,5	12522,6	239,3	-535,0
Chiny	56586,2	57694,3	4437,4	9370,0	-52148,8	-48324,3

TABL. 34. **IMPORT I EKSPORT JABŁEK WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**51886,3**	**65266,0**	**1378383,8**	**1167349,0**	**1326497,5**	**1102083,0**
UNIA EUROPEJSKA	**48402,6**	**62934,3**	**302283,3**	**658340,9**	**253880,8**	**595406,6**
Austria	961,5	314,3	400,6	17,9	-561,0	-296,3
Belgia	899,8	1305,9	6713,2	677,9	5813,3	-628,1
Bułgaria	32,4	-	5348,8	6641,0	5316,5	6641,0
Chorwacja	0,0	-	100,1	2930,9	100,1	2930,9
Cypr	0,0	-	2781,7	58228,6	2781,7	58228,6
Czechy	73,0	-	27597,3	89910,7	27524,2	89910,7
Dania	38,0	-	3844,6	11176,2	3806,6	11176,2
Estonia	0,0	-	4761,5	12783,5	4761,5	12783,5
Finlandia	0,0	-	15132,6	15584,6	15132,6	15584,6
Francja	2599,2	884,0	12202,3	6915,4	9603,1	6031,4
Grecja	255,5	127,3	1309,0	2346,1	1053,5	2218,8
Hiszpania	178,0	354,2	8274,6	10169,6	8096,6	9815,4
Holandia	4732,4	11115,7	9125,9	8137,6	4393,5	-2978,0
Irlandia	0,0	-	1523,0	13505,9	1523,0	13505,9
Litwa	597,9	1853,5	31829,7	114557,4	31231,8	112704,0
Luksemburg	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Łotwa	21,2	13,2	19287,9	121316,4	19266,7	121303,2
Malta	0,0	-	192,0	89,2	192,0	89,2
Niemcy	9024,3	11109,3	52592,4	61171,4	43568,1	50062,1
Portugalia	5765,6	4502,1	2713,1	6679,9	-3052,5	2177,8
Rumunia	0,0	-	40478,0	63005,0	40478,0	63005,0
Słowacja	1250,5	769,5	11635,6	11612,4	10385,1	10842,9
Słowenia	51,5	-	412,1	755,9	360,6	755,9
Szwecja	0,0	-	18048,2	15380,9	18048,2	15380,9
Węgry	782,0	-	1491,7	4755,7	709,8	4755,7
Wielka Brytania	1,4	2,2	22014,2	12169,0	22012,9	12166,8
Włochy	21138,2	30583,1	2473,0	7821,6	-18665,2	-22761,5
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**-**	**-**	**980945,6**	**352708,9**	**980945,6**	**352708,9**
Armenia	-	-	17,4	95,8	17,4	95,8
Białoruś	0,0	-	310797,0	271917,9	310797,0	271917,9
Kazachstan	0,0	-	74058,2	78664,8	74058,2	78664,8
Kirgistan	×	-	93,5	1835,5	93,5	1835,5
Rosja	0,0	-	595979,7	194,9	595979,7	194,9
EFTA	**3,6**	**-**	**10512,4**	**13582,1**	**10508,9**	**13582,1**
Islandia	×	-	×	-	×	-
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	0,0	-	10511,7	13582,1	10511,7	13582,1
Szwajcaria	3,6	-	0,7	-	-2,8	-
POZOSTAŁE	**3480,2**	**2331,7**	**84642,4**	**142717,1**	**81162,2**	**140385,4**
w tym:						
Ukraina	0,0	-	53301,4	69172,4	53301,4	69172,4
Mołdawia	0,0	-	49,0	1091,1	49,0	1091,1
Stany Zjednoczone	×	-	×	-	×	-
Kanada	0,0	-	1,5	451,8	1,5	451,8
Chiny	22,5	0,6	3,3	3,7	-19,3	3,1

TABL. 35. **IMPORT I EKSPORT MIĘSA I PODROBÓW JADALNYCH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**5876751,8**	**5924991,3**	**14233750,9**	**16391859,3**	**8356999,1**	**10466868,1**
UNIA EUROPEJSKA	**5829681,6**	**5887639,3**	**12262709,6**	**14325091,2**	**6433028,0**	**8437451,9**
Austria	8175,1	6227,0	132882,8	190262,4	124707,7	184035,4
Belgia	1185492,7	1247797,7	219024,6	280336,1	-966468,1	-967461,6
Bułgaria	338,6	802,3	288647,7	280244,0	288309,1	279441,7
Chorwacja	447,3	372,7	120148,0	156086,7	119700,6	155714,0
Cypr	1358,0	312,8	16682,6	28548,1	15324,5	28235,2
Czechy	39050,6	33661,6	921619,4	990751,6	882568,8	957089,9
Dania	900522,9	792222,4	251356,7	294847,6	-649166,3	-497374,7
Estonia	4906,2	1251,4	99488,6	108319,1	94582,4	107067,7
Finlandia	32864,8	32886,4	14944,7	24232,8	-17920,1	-8653,6
Francja	111697,5	111206,5	766248,0	965268,3	654550,5	854061,8
Grecja	251,8	6,3	151575,6	188713,6	151323,8	188707,3
Hiszpania	417236,9	529433,0	483777,7	707021,9	66540,8	177588,9
Holandia	583423,0	584477,9	962888,4	1141768,7	379465,4	557290,8
Irlandia	53921,7	50438,5	147070,7	253655,5	93149,0	203216,9
Litwa	19024,4	41988,7	336431,5	363302,1	317407,1	321313,4
Luksemburg	0,0	-	531,0	800,6	531,0	800,6
Łotwa	123,8	4004,4	206307,6	199659,1	206183,8	195654,7
Malta	0,0	-	15352,7	14910,7	15352,7	14910,7
Niemcy	1755738,4	1657994,8	2324367,3	2724926,1	568628,9	1066931,3
Portugalia	8635,1	11525,5	164505,9	179330,7	155870,9	167805,2
Rumunia	5299,1	11608,3	193631,8	245372,0	188332,6	233763,6
Słowacja	36042,6	92142,6	647053,8	682758,6	611011,2	590616,0
Słowenia	1163,8	24,9	40957,4	69638,7	39793,6	69613,8
Szwecja	81182,2	77655,7	160114,7	221763,0	78932,5	144107,3
Węgry	74871,5	59336,2	327237,0	283124,7	252365,5	223788,5
Wielka Brytania	416564,9	418203,0	1509680,6	1872557,9	1093115,7	1454355,0
Włochy	91348,8	122058,4	1760183,0	1856635,1	1668834,2	1734576,7
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	255,5	0,0	255,5
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**-**	**-**	**224486,8**	**50770,8**	**224486,8**	**50770,8**
Armenia	-	-	1969,8	406,2	1969,8	406,2
Białoruś	0,0	-	50368,3	13731,4	50368,3	13731,4
Kazachstan	0,0	-	38382,4	34709,1	38382,4	34709,1
Kirgistan	0,0	-	13031,4	1807,0	13031,4	1807,0
Rosja	0,0	-	120735,1	117,0	120735,1	117,0
EFTA	**579,7**	**2875,3**	**9658,3**	**13453,3**	**9078,6**	**10578,0**
Islandia	10,3	-	335,3	264,0	325,0	264,0
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	569,4	2875,3	839,5	3580,2	270,1	704,9
Szwajcaria	0,0	-	8483,5	9609,1	8483,5	9609,1
POZOSTAŁE	**46490,5**	**34476,7**	**1736896,2**	**2002544,0**	**1690405,7**	**1968067,3**
w tym:						
Ukraina	0,0	1587,0	160214,0	138059,0	160214,0	136472,0
Mołdawia	0,0	-	15413,1	19442,9	15413,1	19442,9
Stany Zjednoczone	681,0	790,8	226038,8	272180,5	225357,8	271389,6
Kanada	0,0	4,5	13589,6	42537,8	13589,6	42533,3
Chiny	137,4	38,9	103529,4	105396,1	103392,0	105357,2

TABL. 36. **IMPORT I EKSPORT BYDŁA ŻYWEGO WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**238140,3**	**244171,2**	**203281,4**	**190320,4**	**-34859,0**	**-53850,8**
UNIA EUROPEJSKA	**238140,3**	**244171,2**	**165722,3**	**146673,8**	**-72418,0**	**-97497,4**
Austria	633,0	99,4	0,0	-	-633,0	-99,4
Belgia	228,3	661,2	0,0	-	-228,3	-661,2
Bułgaria	×	-	×	184,4	×	184,4
Chorwacja	0,0	200,6	23598,6	21580,1	23598,6	21379,6
Cypr	×	-	×	-	×	-
Czechy	14181,1	9332,7	347,7	-	-13833,4	-9332,7
Dania	37388,1	34411,8	0,0	-	-37388,1	-34411,8
Estonia	20380,9	25348,0	45,5	-	-20335,4	-25348,0
Finlandia	×	-	×	-	×	-
Francja	723,9	238,5	0,0	-	-723,9	-238,5
Grecja	0,0	-	31271,0	22990,4	31271,0	22990,4
Hiszpania	0,0	361,2	20480,5	22494,9	20480,5	22133,7
Holandia	8564,0	9054,7	24372,5	22518,3	15808,5	13463,6
Irlandia	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Litwa	27703,5	34988,8	173,0	97,5	-27530,5	-34891,3
Luksemburg	×	-	×	-	×	-
Łotwa	20207,2	25139,8	0,0	-	-20207,2	-25139,8
Malta	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Niemcy	39206,0	30455,6	5963,0	3500,1	-33243,0	-26955,5
Portugalia	×	-	×	-	×	-
Rumunia	13949,2	814,7	185,5	185,7	-13763,6	-628,9
Słowacja	50237,2	60059,8	0,0	238,0	-50237,2	-59821,8
Słowenia	0,0	140,8	0,0	230,1	0,0	89,3
Szwecja	×	127,6	×	-	×	-127,6
Węgry	2453,3	4363,3	1329,7	3093,6	-1123,6	-1269,7
Wielka Brytania	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Włochy	2284,8	8372,9	57955,2	49560,7	55670,5	41187,8
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**0,0**	**-**	**2455,5**	**62,5**	**2455,5**	**62,5**
Armenia	-	-	-	-	-	-
Białoruś	×	-	×	-	×	-
Kazachstan	×	-	×	-	×	-
Kirgistan	×	-	×	-	×	-
Rosja	0,0	-	2455,5	62,5	2455,5	62,5
EFTA	**0,0**	**-**	**0,0**	**-**	**0,0**	**-**
Islandia	×	-	×	-	×	-
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	×	-	×	-	×	-
Szwajcaria	0,0	-	0,0	-	0,0	-
POZOSTAŁE	**-**	**-**	**35103,5**	**43584,1**	**35103,5**	**43584,1**
w tym:						
Ukraina	0,0	-	1337,0	138,7	1337,0	138,7
Mołdawia	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Stany Zjednoczone	×	-	×	-	×	-
Kanada	×	-	×	-	×	-
Chiny	×	-	×	-	×	-

TABL. 37. **IMPORT I EKSPORT TRZODY CHLEWNEJ WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**1731140,0**	**1337548,6**	**51524,8**	**23403,8**	**-1679615,2**	**-1314144,8**
UNIA EUROPEJSKA	**1731048,3**	**1337495,0**	**48851,1**	**23230,4**	**-1682197,2**	**-1314264,6**
Austria	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Belgia	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Bułgaria	×	-	×	-	×	-
Chorwacja	×	-	×	-	×	-
Cypr	×	-	×	-	×	-
Czechy	3135,4	1084,9	15739,7	11072,1	12604,3	9987,3
Dania	893519,5	885551,3	0,0	-	-893519,5	-885551,3
Estonia	5750,8	6531,2	0,0	-	-5750,8	-6531,2
Finlandia	132,0	2161,2	0,0	-	-132,0	-2161,2
Francja	2085,7	-	0,0	-	-2085,7	-
Grecja	×	-	×	-	×	-
Hiszpania	636,1	-	0,0	-	-636,1	-
Holandia	110811,0	78762,1	3426,1	888,3	-107384,9	-77873,8
Irlandia	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Litwa	119392,4	82747,0	1246,2	576,9	-118146,2	-82170,1
Luksemburg	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Łotwa	29168,5	17831,4	0,0	-	-29168,5	-17831,4
Malta	×	-	×	-	×	-
Niemcy	554784,0	260789,5	2065,9	4561,5	-552718,0	-256228,0
Portugalia	×	-	×	-		-
Rumunia	×	-	5912,6	1628,7	5912,6	1628,7
Słowacja	11052,7	2036,5	2018,1	131,9	-9034,6	-1904,6
Słowenia	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Szwecja	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Węgry	401,3	-	14252,4	1412,9	13851,2	1412,9
Wielka Brytania	179,1	-	0,0	-	-179,1	-
Włochy	0,0	-	4190,0	2958,2	4190,0	2958,2
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	0,0	**-**	0,0	**-**	0,0	**-**
Armenia	-	-	0,0	-	0,0	-
Białoruś	0,0	-	0,0	-	0,0	-
Kazachstan	×	-	×	-	×	-
Kirgistan	×	-	×	-	×	-
Rosja	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EFTA	**0,0**	**53,5**	**0,0**	**-**	**0,0**	**-53,5**
Islandia	×	-	×	-	×	-
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	×	53,5	×	-	×	-53,5
Szwajcaria	×	-	×	-	×	-
POZOSTAŁE	**91,7**	**-**	**2673,7**	**173,3**	**2582,0**	**173,3**
w tym:						
Ukraina	0,0	-	2550,0	173,3	2550,0	173,3
Mołdawia	×	-	123,7	-	123,7	-
Stany Zjednoczone	×	-	×	-	×	-
Kanada	91,7	-	0,0	-	-91,7	-
Chiny	×	-	×	-	×	-

TABL. 38. **IMPORT I EKSPORT PRODUKTÓW MLECZARSKICH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**3026532,2**	**2984062,3**	**7549532,3**	**6392016,5**	**4523000,1**	**3407954,2**
UNIA EUROPEJSKA	**3012527,1**	**2979183,1**	**4915711,2**	**4534847,2**	**1903184,1**	**1555664,2**
Austria	71628,9	73033,0	42817,6	35587,1	-28811,4	-37445,9
Belgia	38998,4	50750,9	87410,9	51155,3	48412,4	404,4
Bułgaria	971,3	859,7	155422,2	166527,5	154450,9	165667,7
Chorwacja	353,6	-	31685,9	36718,5	31332,3	36718,5
Cypr	631,3	1190,5	8337,8	10775,4	7706,5	9584,9
Czechy	154805,2	166935,5	538586,2	476147,8	383780,9	309212,3
Dania	108971,2	120002,7	106456,3	130900,5	-2514,9	10897,8
Estonia	4046,1	4050,6	44007,0	38669,2	39960,9	34618,7
Finlandia	10662,0	16060,7	50265,8	38072,0	39603,8	22011,3
Francja	197431,8	172725,0	129600,3	100299,1	-67831,4	-72425,9
Grecja	6565,0	6253,3	37134,7	35546,1	30569,7	29292,8
Hiszpania	17927,8	21551,0	74077,7	71200,9	56149,9	49649,9
Holandia	281228,1	363434,2	437783,2	397184,9	156555,0	33750,7
Irlandia	312813,9	430245,3	40863,8	44994,5	-271950,1	-385250,8
Litwa	239460,4	194971,1	152099,7	148868,1	-87360,6	-46103,0
Luksemburg	3779,3	-	6457,3	9215,4	2678,0	9215,4
Łotwa	36510,3	36495,7	105020,4	84875,8	68510,1	48380,1
Malta	-	-	2095.5	2247,3	2095,5	2247,3
Niemcy	1277522,7	1048906,8	1340446,2	1210729,3	62923,5	161822,5
Portugalia	8483,9	11561,5	16663,9	12320,3	8180,0	758,8
Rumunia	9750,4	2414,2	176919,0	223931,7	167168,6	221517,4
Słowacja	14061,4	12560,3	269557,1	257456,9	255495,6	244896,6
Słowenia	57,4	16,3	16347,2	13184,2	16289,9	13167,9
Szwecja	10735,4	9626,6	49437,7	37186,2	38702,3	27559,6
Węgry	8939,6	17079,1	225365,3	211907,7	216425,7	194828,7
Wielka Brytania	32412,9	41213,3	288378,3	329980,0	255965,4	288766,7
Włochy	163779,0	177245,5	482473,2	354071,8	318694,2	176826,2
Niewyszczególniony kraj UE	-	-	1,0	5093,8	1,0	5093,8
EUROAZJATYCKA UNIA GOSPODARCZA	**0,5**	**575,9**	**542456,2**	**169846,7**	**542455,7**	**169270,8**
Armenia	-	-	3591,5	62448,0	3591,5	62448,0
Białoruś	0,0	390,7	97821,1	89647,2	97821,1	89256,6
Kazachstan	0,0	-	65007,3	15132,6	65007,3	15132,6
Kirgistan	0,0	-	5018,3	-	5018,3	-
Rosja	0,5	185,2	371017,9	2618,9	371017,5	2433,7
EFTA	**1920,6**	**2658,7**	**1041,9**	**1513,5**	**-878,7**	**-1145,2**
Islandia	0,0	0,1	446,0	429,9	446,0	429,8
Lichtenstein	-	-	-	-	-	-
Norwegia	135.8	355,9	118,7	152,7	-17,1	-203,2
Szwajcaria	1784.8	2302,7	477,2	930,9	-1307,6	-1371,8
POZOSTAŁE	**12084,1**	**1644,7**	**2090323,1**	**1685809,1**	**2078239,0**	**1684164,4**
w tym:						
Ukraina	0,0	-	78876,5	24820,1	78876,5	24820,1
Mołdawia	0,0	-	3886.7	4456,3	3886,7	4456,3
Stany Zjednoczone	432,2	42,1	29621,2	31011,1	29189,0	30969,0
Kanada	0,0	-	9600,8	9660,2	9600,8	9660,2
Chiny	1,7	0,5	193667,.5	173843,9	193665,9	173843,3

TABL. 39. **IMPORT I EKSPORT JAJ PTASICH WEDŁUG GRUP KRAJÓW (ceny bieżące)**

KRAJE	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	Import		Eksport		Saldo	
	W TYSIĄCACH ZŁOTYCH					
OGÓŁEM	**204891,6**	**182444,8**	**983381,9**	**1175970,8**	**778490,3**	**993526,0**
UNIA EUROPEJSKA	**192855,5**	**169307,9**	**932671,8**	**1122958,3**	**739816,3**	**953650,4**
Austria	437,4	45,2	13323,1	21920,4	12885,7	21875,2
Belgia	983,6	1360,3	21718,1	33368,5	20734,4	32008,2
Bułgaria	4450,0	4596,0	8476,4	10627,5	4026,4	6031,5
Chorwacja	0,0	-	8126,1	13055,8	8126,1	13055,8
Cypr	0,0	-	0,0	276,6	0,0	276,6
Czechy	15012,9	15781,7	77162,9	99615,4	62150,0	83833,7
Dania	7444,0	8521,1	17377,1	27777,3	9933,1	19256,2
Estonia	0,0	91,4	5766,7	6504,0	5766,7	6412,7
Finlandia	1834,0	217,9	2436,0	178,2	601,9	-39,7
Francja	24753,1	26430,2	18173,7	21168,7	-6579,5	-5261,5
Grecja	1044,8	866,8	6873,7	6166,6	5828,9	5299,8
Hiszpania	72,7	1352,8	682,6	964,7	609,8	-388,1
Holandia	55798,9	38771,2	212583,6	212312,0	156784,7	173540,8
Irlandia	0,0	-	1960,2	1161,2	1960,2	1161,2
Litwa	2548,2	3210,3	24966,3	40816,4	22418,1	37606,1
Luksemburg	×	-	×	-	×	-
Łotwa	6861,2	4281,3	2842,1	12532,4	-4019,0	8251,1
Malta	×	-	×	425,2	×	425,2
Niemcy	52383,1	49289,4	209241,9	305455,9	156858,8	256166,5
Portugalia	325,8	130,2	0,0	-	-325,8	-130,2
Rumunia	0,0	-	29453,3	49270,0	29453,3	49270,0
Słowacja	8936,2	3845,4	29287,4	23234,7	20351,1	19389,3
Słowenia	588,9	68,7	464,5	967,0	-124,4	898,3
Szwecja	843,4	1515,7	15379,8	19500,2	14536,4	17984,5
Węgry	7601,4	7238,1	33806,9	39868,9	26205,5	32630,7
Wielka Brytania	253,6	316,5	28169,0	32663,4	27915,3	32347,0
Włochy	682,2	1378,0	164400,5	143127,3	163718,4	141749,3
Niewyszczególniony kraj UE	0,0	-	0,0	-	0,0	-
EUROAZJATYCKA WSPÓLNOTA GOSPODARCZA	**0,0**	**-**	**11854,3**	**13465,4**	**11854,3**	**13465,4**
Armenia	-	-	-	-	-	-
Białoruś	0,0	-	8005,3	9057,4	8005,3	9057,4
Kazachstan	×	-	×	-	×	-
Kirgistan	×	-	×	-	×	-
Rosja	0,0	-	3849,0	4408,0	3849,0	4408,0
EFTA	**198,7**	**0,3**	**7927,9**	**10047,0**	**7729,3**	**10046,7**
Islandia	0,0	-	0,5	0,9	0,5	0,9
Lichtenstein	×	-	×	-	×	-
Norwegia	198,7	0,3	431,2	759,6	232,5	759,3
Szwajcaria	0,0	-	7496,2	9286,5	7496,2	9286,5
POZOSTAŁE	**11837,5**	**13136,5**	**30927,9**	**29500,1**	**19090,4**	**16363,5**
w tym:						
Ukraina	0,0	-	2261,7	14538,8	2261,7	14538,8
Mołdawia	0,0	-	3364,6	720,6	3364,6	720,6
Stany Zjednoczone	49,2	1,9	0,0	-	-49,2	-1,9
Kanada	11784,3	13134,6	0,0	-	-11784,3	-13134,6
Chiny	0,0	-	0,0	1449,1	0,0	1449,1

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska (-) - zjawisko nie wystąpiło.
- magnitude zero
Zero (0) - zjawisko istniało w wartościach mniejszych od 0,5.
- magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit
Kropka (.) - zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
- data not available or not reliable
Znak x - wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
- not applicable
„w tym" - oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„of which" - indicates than not all elements of the sum are given.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	*thous.*	= *thousand*
mln	= milion	*mln*	= *million*
zł	= złoty	*zl*	= *zloty*
szt	= sztuka	*pcs*	= *piece*
kg	= kilogram	*kg*	= *kilogram*
dt	= decytona	*dt*	= *deciton*
t	= tona	*t*	= *tonne*
ha	= hektar	*ha*	= *hectare*
l	= litr	*l*	= *litre*
hl	= hektolitr	*hl*	= *hectolitre*
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności	*PKD*	= *Polish Classification of Activity*
CN	= Scalona Nomenklatura	*CN*	= *Combined Nomenclature*
PKWiU	= Polska Klasyfikacja Wyrobów i Usług	*PKWiU*	= *Polish Classification of Products and Services*
SITC	= Międzynarodowa Standardowa Klasyfikacja Handlu	*SITC*	= *Standard International Trade Classification*
EFTA	= Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu	*EFTA*	= *European Free Trade Association*

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła
When publishing CSO data – please indicate the source